

KULTURNI BAZAR cankarjev dom

2 0 1 4

KULTURA SE PREDSTAVI

Program za otroke in mladino ter vse, ki jih zanima kultura

26. marec 2014

Cankarjev dom
Prešernova cesta 10, Ljubljana

Na Kulturnem bazarju 2014 lahko v enem dnevu in na enem kraju spoznate vso slovensko kulturno-umetniško ponudbo za otroke in mlade ter vse, ki vas zanima kultura.

Dogodke v dvoranah bo spremljalo pestro dogajanje na razstavnih prostorih kulturnih ustanov v vseh treh preddverjih Cankarjevega doma. Poleg programa delavnic, koncertov in predstav bo zanimivo tudi na Bazarjevi kul-poti, ki jo boste letos samostojno raziskovali v skupinah, lahko pa tudi posamezno. Skozi bogato ponudbo kulturnih ustanov se boste prepričali, da lahko kultura pomembno prispeva h kakovostnemu in ustvarjalnemu življenjskemu slogu otrok, mladih in odraslih.

Program za otroke in mladino ter vse, ki jih zanima kultura, namenjamo:

- organiziranim skupinam otrok in mladih iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
- otrokom in mladim v spremstvu (staršev, starih staršev, skrbnikov ali drugih spremljevalcev),
- individualnemu obisku mladih in odraslih.

VABIMO VSE, KI ŽELITE SPOZNATI BOGATE PROGRAME KULTURNIH USTANOV IZ VSE SLOVENIJE!

Legenda:

V – primerno za predšolske otroke ali na primer: V5+ (primerno za otroke od 5. leta naprej)

OŠ (primerno za učence) ali OŠ1, OŠ2, OŠ3 (primerno za učence 1., 2. ali 3. triletja)

SŠ – primerno za dijake

O – primerno za študente in vse odrasle obiskovalce

LINHARTOVA DVORANA

9.00–10.15

JAZ SEM TI, uvodna prireditev Kulturnega bazarja 2014

Primerno za: O

Slovenska komisija za Unesco v sodelovanju z Zvezo Glasbene mladine Slovenije in Kulturnim bazarjem 2014; izvajalci: učenci in dijaki slovenskih pridruženih šol Unesca, vrhunski slovenski glasbeniki; glasbeno vodenje Igor Leonardi

Mednarodno desetletje zблиževanja kultur 2013–22 je ustvarjalni projekt, ki ga vodi Unesco ter se udejanja v okviru mreže pridruženih šol Unesca v Sloveniji in svetu. V programu, ki je nastal kot odgovor na idejo o zблиževanju kultur, bodo nastopili mladi glasniki in vrhunski glasbeniki Unesca. Program je napoved večerne sklepne prireditve, glasbene predstave o oddaljeni bližini in soncu, ki je eno za vse na modrem planetu.

Vloga kulturno-umetnostne vzgoje pri sistematični skrbi za razvoj nadarjenosti in ustvarjalnosti, predavanje

Primerno za: O

Predava: dr. Valentin Bucik, Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta UL

Raziskava *Umetnost zaradi umetnosti? Vpliv kulturno-umetnostne vzgoje* (OECD, 2013) odpira vrsto vprašanj: Katere sposobnosti, veščine, spretnosti in znanje potrebujemo v 21. stoletju in kako do njih? Koliko je ustvarjalnost pomembna in potrebna na delovnem mestu, ki zahteva visoko stopnjo inovativnosti? Predavatelj bo skušal ilustrirati, kolikšna je vloga ter kakšen je učinek umetnosti in kulture pri razvoju nadarjenosti in ustvarjalnosti. Akademski nadarjenosti bo ob bok postavil nadarjenost in ustvarjalnost na različnih kulturno-umetniških področjih. Ob konkretnih primerih domače dobre prakse bo orisal mogoče pristope sodobne vzgoje in izobraževanja, ki vključujejo individualiziranje znotraj skupnosti, samostojnost pri delu in poudarek na različnih procesih do istega cilja – razvijanja nadarjenosti in ustvarjalnosti. Skrbi za ta razvoj si ni mogoče predstavljati brez načrtnega vključevanja ustvarjalcev in kulturnih ustanov v vzgojno-izobraževalni proces.

V podporo

2013-2022

MEDNARODNEMU DESETLETJU
zблиževanja kultur

10.45–12.10

Anna van der Heide: Navihani Bram, filmska predstava

Primerno za: OŠ in O

Režija: Anna van der Heide, Nizozemska, 2012, distribucija v Sloveniji: FIVIA – Vojnik; scenarij: Tamara Bos; animacija: Balder Westein; montaža: Michiel Reichwein; glasba: Fons Merkies; igrajo: Coen van Overdam, Roosmarijn van der Hoek, Katja Herbers, Tjebbo Gerritsma, René Groothof, Egbert-Jan Weeber, Isabelle Smit; produkcija: Burny Bos, Ruud van der Heyde. Izvirni jezik nizozemščina, sinhronizacija v slovenščino: glas: Katja Preša, izvedba: Kinodvor

Bram je radoveden, bister in neizmerno nemiren. Veseli se začetka šole, ko se bo kot prvošolec lahko naučil veliko novih stvari. Vendar pa njegovo veselje nad šolo hitro splashni, saj se z učiteljem nikakor ne ujmeta. Ta v razredu zahteva pozornost, vestno delo in mirno sedenje, česar pa Bram preprosto ne zmore. Težave se kopičijo in v šolo pokličejo starše. Skupaj iščejo načine, kako nemirnega dečka prilagoditi šolskim pravilom in zahtevam. Na šolo pride novi učitelj, ki s seboj v razred prinese tudi nove načine poučevanja in posluš za drugačnost. Z Bramom mu uspe navezati stik in dečku se počasi vrača samozavest, skupaj z njo pa motivacija in veselje do šole.

Foto: Arhiv FIVIA - Vojnik

14.00–15.00

Zdrav življenjski slog v slovenskih animiranih

filmih, projekcija filmov in kratek uvodni pogovor z otroki o animiranem filmu

Primerno za: OŠ in O

Koprodukcija: Slovenski filmski center, Slovenski filmski arhiv, RTV Slovenija, Slovenska kinoteka, Animatega

Projekcija izbora slovenskih animiranih filmov na temo zdrav življenjski slog. Z izbranimi risanimi filmi se bomo sprehodili skozi zgodovino slovenske animacije v tistem segmentu, ki se je na različne načine posvečal vprašanju izboljšanja bivanjskih razmer, zdravega načina življenja ter obsodbe posegov, ki ogrožajo naravo in človeka. Predvajali bomo dela, ki kritično presojujejo določene razvade, se upirajo potrošništvu ter se zavzemajo za varovanje okolja in zdrav odnos do sveta. Kratak pregled, ki sega od *Hribcev* do *Bizgecev* in od *Deteljčka* do *Deželice Pimpan*, bo uvedel avtor izbora dr. Andrej Šprah iz Slovenske kinoteke.

Marjan Manček: Hribci

18.00–19.30

JAZ SEM TI, sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2014

Primerno za: SŠ, O

Slovenska komisija za Unesco v sodelovanju z Zvezo Glasbene mladine Slovenije, Kulturnim bazarjem 2014 in UNESCO mladinsko platformo; izvajalci: učenci in dijaki slovenskih pridruženih šol Unesca, vrhunski slovenski in tuji glasbeniki; glasbeno vodenje Igor Leonardi; scenarij: Cvetka Bevc

Mednarodno desetletje zблиževanja kultur 2013–22, ustvarjalni projekt, ki ga vodi Unesco ter se udejanja v okviru mreže pridruženih šol Unesca v Sloveniji in svetu, predstavlja ustvarjalni izziv mladim slovenskim glasnikom Unesca, slovenskim glasbenikom, ki igrajo glasbo drugih dežel, in tujim glasbenikom, delujočih pri nas. Glasbena predstava o oddaljeni bližini in soncu, ki je eno za vse na modrem planetu.

V podporo

2013–2022

MEDNARODNEMU DESETLETJU
zблиževanja kultur

KOSOVELOVA DVORANA

9.00–9.30

Za devetimi gorami, pripovedovalsko-glasbeni sprehod

Primerno za: V4+, OŠ1

Izvajajo: mag. Anja Štefan (pripovedovanje), Boštjan Gombač (klarinet, piščali, zvočila), Janez Dovč (harmonika, zvočila)

Z Janezom Dovčem, Boštjanom Gombačem in Anjo Štefan se bomo sprehodili skozi nekaj slovenskih ljudskih pravljic in viž. Anja Štefan (pesnica, pisateljica, pripovedovalka in vodja festivala Pravljice danes) bo zgodbe zajemala iz svoje knjige slovenskih pripovedi *Za devetimi gorami*. Boštjan Gombač in Janez Dovč, glasbenika z dolgoletnimi izkušnjami v ljudski in avtorski godbi, pa bosta zgodbam dodala glasbeni odmev. Vsi trije so svoje ustvarjanje nedavno prepletli v istoimensko zgoščenko, še raje pa ga mladim in starejšim ponudijo v živo. Verjamejo, da z izbranimi pripovedmi, glasbo in umetnostjo nasploh odpiramo vrata plodnejšemu in bolj zdravemu življenju.

Ilustracija Ančke Čošnik Codec iz knjige Anje Štefan *Za devetimi gorami* (MKZ, 2012)

10.00–13.00

Zdravo, kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa, tematska razprava s predstavitvami kulturnih vsebin

Primerno za: O

Sodelujejo: Mojca Gobec, Ministrstvo za zdravje; dr. Erika Rustja, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; dr. Gašper Troha, Ministrstvo za kulturo; Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture Kino!; Helena Jeriček Klanšček, Nacionalni inštitut za javno zdravje; mag. Martina Peštaj, RTV Slovenija; Lilijana Sulič, Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica; dr. Saška Roškar, Nacionalni inštitut za javno zdravje; mag. Anja Štefan, pripovedovalka; pogovor vodi: Meta Ornik

Celostni razvoj otroka krepimo od njegovega zgodnjega otroštva naprej – lahko tako vplivamo tudi na bolj zdravo in ustvarjalno življenje v odraslosti. Z zdravjem povezano vedenje, v katero sodijo prehranske navade, redna telesna dejavnost, skrb za zdravje ..., se namreč oblikuje že v otroštvu in mladostništvu, ohranja pa se tudi v poznejšem življenju. Med zelo pomembne varovalne dejavnike pred tveganim vedenjem, ki dobro vpliva na zdravje, sodi tudi dejavno in kakovostno preživljanje prostega časa. Poleg športa so tu zagotovo tudi kakovostne kulturne vsebine in dejavnosti, ki nas učijo o življenju, spodbujajo našo ustvarjalnost in nas spodbujajo h (kritičnemu) razmišljanju.

V tematski razpravi bodo strokovnjaki s področij zdravja, vzgoje in izobraževanja ter kulture spregovorili o tem, kako lahko z različnimi kulturnimi dejavnostmi in vsebinami popestrimo življenje otrok in mladostnikov. Posebno pozornost bodo namenili ustvarjalnemu preživljanju prostega časa in prednostim, ki jih prinaša dejavno vključevanje mladih na različnih področjih kulture, tako v vzgojno-izobraževalnih zavodih kot v kulturnih ustanovah.

Kulturne vsebine pa so lahko tudi odlično izhodišče za izvajanje vodenih pogovorov o različnih zdravstvenih temah. Pri tem se je pomembno zavedati odgovornosti, da mladim v poplavi informacij, s katerimi so soočeni, občutljive vsebine predstavimo primerno in da, kadar je to potrebno, zagotovimo pomoč usposobljenih strokovnjakov. Skupno delo različnih področij, kulturnih ustanov, zdravstvenih delavcev, zaposlenih v vzgojno-izobraževalnih zavodih, in usposobljenih strokovnjakov za posamezne teme ima lahko pozitivne učinke na zdravje, ravno tako pa lahko z neprimernim pristopanjem naredimo več škode kot koristi. Kaj lahko naredimo skupaj?

Tematska razprava bo podprta z odlomki otroških in mladinskih oddaj RTV Slovenija ter posnetkov filmov iz Slovenske kinoteke, sklenili pa jo bomo s pravljico v izvedbi pripovedovalke mag. Anje Štefan.

14.00–15.00

Čebelarstvo in kultura: učimo se pri čebelah, tematska razprava

Primerno za: O

Sodelujejo: Matija Krečič (violina); predstavnik Ministrstva za kmetijstvo in okolje; Boštjan Noč, predsednik Čebelarске zveze Slovenije (ČZS); Katja Praprotnik, Muzeji radovljiske občine; Emilija Kavčič in Helena Cilenšek, OŠ F. S. Finžgarja Lesce; predstavnik ekološke oziroma turistične kmetije s tradicijo družinskega čebelarjenja; vodi: Špela Frlic, Pripovedovalski variete

Že Valvazor je v svoji *Slavi vojvodine Kranjske* 1689 pohvalno pisal o kranjski čebeli in čebelarjih. Spoznali bomo bogato kulturno-izobraževalno tradicijo čebelarstva v Sloveniji, njegovo neobhodno povezanost s kmetijstvom, varovanjem naravnih virov in biotsko raznovrstnostjo.

Združeni narodi so 2014 razglasili za mednarodno leto družinskega kmetovanja: spoznali bomo čebelarjenje tudi kot eno od pomembnih družinskih tradicij, ki se pri nas prenaša iz roda v rod.

Kar nekaj slovenskih muzejev v svojih zbirkah predstavlja bogato tradicijo slovenskega čebelarstva. Predstavljena bo ponudba slovenskih muzejev iz biologije čebel, zgodovine slovenskega čebelarstva, ljudske umetnosti na panjskih končnicah, ekologije ipd., ki vključuje tudi pester pedagoški program (delavnice, ogleda opazovalnih panjev ...).

Tematsko razpravo bosta popestrila *Čmrljev let* ter ljudska pravljica o čebelah in medu.

In če morda še niste vedeli za mednarodno uspešnost našega medu – slovenski med je 19. slovenski proizvod, registriran pri Evropski komisiji.

Poslikana panjska končnica; Čebelarški muzej v Radovljici

15.30–16.15

Robotika v slovenski sodobni umetnosti, predavanje s pogovorom

Primerno za: SŠ in O

Izvajajo: Srečo Dragan, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje UL; Matjaž Mihelj, Fakulteta za elektrotehniko UL; Franc Solina, Fakulteta za računalništvo in informatiko UL; Aleš Ude, Inštitut Jožef Štefan

Predstavitve bo potekala po protokolu kratkega diskurza skozi zgodovino robotske umetnosti pri nas in se nato osredotočila na konkretno razstavo *ARTROBOLAB*, ki je bila decembra 2013 v Kulturnem središču vesoljskih tehnologij (KSEVT) v Vitanju.

Razstava je primer uspešnega povezovanja Akademije za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO), katedre za Video in nove medije ter Fakultete za elektrotehniko (FE), Laboratorij za robotiko ter razširjenega mreženja z ljubljansko Fakulteto za računalništvo in informatiko, Laboratorij za računalniški vid, Inštitutom Jožef Štefan, Univerzitetnim rehabilitacijskim inštitutom Soča in ABB d.o.o.

Rezultat te povezave umetniškega in znanstvenega so realizacije osmih umetniških interaktivnih robotskih del študentov ALUO in FE.

Firbcologi, Arhiv RTV Slovenija

16.45–17.30

Pogovor o(b) Razrednem sovražniku, filmska vzgoja

Primerno za: SŠ in O

Sodelujejo: dr. Saška Roškar, Nacionalni inštitut za javno zdravje, psihologinja, in Jure Grgurevič, Gimnazija Šentvid, profesor matematike in psihologije; vodi: Maja Krajnc, odg. urednica revije KINO!, Kino-katedra za srednješolce, Slovenska kinoteka

Celovečerni prvenec mladega slovenskega režiserja Roka Bička je zelo intenzivna drama, ki se dotakne občutljivih tem, kot sta odraščanje in vzgoja, postavljeni v kompleksno okolje šolskega prostora. Odsev družbe avtor prikaže skozi mikrosvet srednješolcev, ki pomenijo izjemno ranljivo generacijo in tako zelo dovzetno za dogajanje okoli njih. Po avtorjevih besedah se samomor v filmu pojavi »kot sprožilni dejavnik dogodkov, ki nato poskušajo prerasti meje šolskih zidov in odražajo današnje splošno družbeno ozračje. Ekstremne razmere prikažejo prepad med zelo različnima generacijama, ki ga tragedija le še poglobi.« Film je odlična iztočnica za pogovor o tematiki duševnih stisk – kako se odražajo na posamezniku in kako jih doživlja, kako stiske prepoznava ali ne prepoznava okolica, kako se ta na takšne stiske odzove ...

18.00–19.00

Animirani film, predstavitev in projekcija animiranega filma Špele Čadež

Primerno za: OŠ3, SŠ in O

Izvajateljica: Špela Čadež, avtorica animiranih filmov

Animirani film ali risanka nas spremlja že od ranega otroštva. Prav otroci jih imajo najraje. Kako pa nastane animirani film? Špela Čadež je ustvarjalka lutkovnih animiranih filmov, večkrat predvajanih in nagrajenih po festivalih široko po svetu. Predstavila nam bo zakulisje nastajanja animiranega filma. Ogleдали si bomo njen zadnji film *Boles* (2013), fotografije nastajanja projekta, lutke in del scenografije.

20.00–22.00

Razredni sovražnik, filmska projekcija in pogovor

Primerno za: SŠ in O

Režija: Rok Biček, Slovenija, 2013; scenarij: Nejc Gazvoda, Rok Biček, Janez Lapajne; produkcija: Triglav film; igrajo: Igor Samobor, Nataša Barbara Gračner, Tjaša Železnik, Maša Derganc, Robert Prebil, Voranc Boh, Jan Zupančič, Daša Cupevski, Doroteja Nadrah, Špela Novak, Pia Korbar, Dan Mrevlje; distribucija v Sloveniji: Fivia

Sodeluje: Igor Samobor, igralec; pogovor vodi: Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture Kino!

Na srednjo šolo pride novi profesor nemščine Robert Zupan (Igor Samobor je za vlogo na letošnjem Festivalu slovenskega filma prejel tudi nagrado vesna za najboljšega igralca). Odnos med profesorjem in dijaki je zaradi njegovega načina poučevanja, hladnosti in strogosti napet že od prvega srečanja. Razmere se še zaostrijo, ko ena izmed dijakinj stori samomor, njeni sošolci pa profesorja obtožijo, da je zanj odgovoren. Skupina gimnazijcev se pod vplivom tragičnega dogodka profesorju in drugim zaposlenim na šoli upre, kar privede do nesoglasij med dijaki, profesorji in starši ter celo med dijaki samimi.

Foto: Triglav film

Boles, Arhiv Špele Čadež

ŠTIHOVA DVORANA

9.30–10.05

Hervé Tullet: Turlututu, otroška lutkovna predstava

Primerno za: V2+, OŠ

Koprodukcija: Lutkovno gledališče Ljubljana in Centre de Créations pour l'Enfance Tinguex (FR); režiser: Matija Solce; avtor: Hervé Tullet; dramaturgija: Mateja Bizjak Petit; nastopa: Maja Kunšič

Lutkovna miniatarka iz kovčka za najmlajše temelji na dogodivščinah Turlututuja, lika, ki ga že več let razvija priznani francoski ilustrator in avtor Hervé Tullet. Turlututu je živahen, razigran, navihan in prsrčen lik, ki iz slikanice prestopi na oder in se takoj izgubi. Na poti iskanja se gledalci znajdejo v domišljijem svetu, v katerem se začnejo dogajati čudežne gledališke stvari. Otroci postanejo dejavni soustvarjalci predstave, v kateri z režijskimi, interpretacijskimi in tehničnimi domislicami lutkovnost zaživi v vsej svoji razsežnosti.

Foto: Urška Boljkovac

16.00–17.30

Kajenje in umetnost, okrogla miza

Primerno za: SŠ in O

Sodelujejo: Vesna Kerstin Petrič, Ministrstvo za zdravje; Jan Pelozo, Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija; Helena Koprivnikar, Nacionalni inštitut za javno zdravje; dr. Karmen Erjavec, Fakulteta za družbene vede UL; mag. Mojca Jan Zoran, Ministrstvo za kulturo; Jelka Stergel, Slovenski filmski center; dr. Ljubica Marjanovič Umek, Filozofska fakulteta UL; Diana Šumenjak, Vrtec Jarše Ljubljana; pogovor vodi: Vesna Kerstin Petrič, Ministrstvo za zdravje

Strokovnjaki iz zdravja, vzgoje in izobraževanja ter kulture bodo razpravljali, kako najti ravnovesje med različnimi interesi v korist zdravja mladih. Predstavljene bodo marketinške dejavnosti, ki jih uporablja industrija, da bi s svojimi sporočili dosegla mlade. Kako mlade ozavestiti, da znajo ločiti umetnost od različnih marketinških prijemov? Kako jih skozi umetnost učiti kritičnega mišljenja in kritičnega odnosa do umetnosti ter do aktualnih družbenih vprašanj?

K udeležbi so še posebej vabljeni odgovorni za medijsko vzgojo.

DVORANA DUŠE POČKAJ

9.00–9.40

Fran Levstik: Martin Krpan, mladinska predstava

Primerno za: OŠ

Koproducenta: Drama SNG Maribor in SNG Drama Ljubljana; režiser in scenarist: Janez Burger; likovna zasnova in animacija: Zavod Strup produkcija; glasovi: Jernej Šugman, Nejc Ropret, Vlado Novak, Davor Herga, Irena Varga, Bojan Marošević, Ksenija Mišič, Viktor Meglič, Matevž Biber, Ivica Knez, Mirjana Šajinović; nastopajo: Janez Škof – pripovedovalec (SNG Drama Ljubljana)

Pogumni slovenski junak Martin Krpan z Vrha na svoji mali kobilici skrivaj tovari angleško sol. Levstikova pripovedka iz leta 1858 predstavlja močnega in neustrašnega junaka, ki ga sam cesar povabi na Dunaj, da bi cesarski dvor rešil pred strašnim Brdavsom. Za uspešno rešitev cesarskega dvora je Krpan pošteno nagrajen. Režiser uprizoritve Janez Burger se spominja briljantnega Martina Krpana na legendarni vinilni plošči v interpretaciji Staneta Severja, ki ga je skozi pripovedovanje zgodbe zapeljal v svet topline, ironije in prave pravljíčarske magije. Severjeva interpretacija ga je navdahnila pri ustvarjanju uprizoritve za otroke, v kateri nas pripovedovalec zapelje v zgodbo in nas prepusti delovanju brezmejne domišljije.

Foto: Peter Uhan

14.00–14.45

Andrej Rozman Roza: Pesmi iz rimogojnice, literarno-gledališka predstava

Primerno za: OŠ

Produkcija Rozintea; izvedba in koncept: Andrej Rozman Roza
Pesmi iz rimogojnice je nova knjiga pesmi Andreja Rozmana Roze, ki tako po priljubljenosti kot odličnosti sega na sam vrh slovenskega pesništva za otroke in mladino. Pesmi so ritmične in bogato zvočne ter duhovite, izpričujejo igrivost in veselje do življenja. Avtor jih bo predstavil v obliki dinamičnega literarno-gledališkega dogodka.

Foto: Dragan Arrigler

Andrej Rozman Roza: Tri pravljice, literarno-gledališka predstava in pogovor z avtorjem

Primerno za: OŠ

Produkcija Rozinteaater; izvedba in koncept: Andrej Rozman Roza

Ognjeblist in Grozobruh je pravljica o zadnjih ljubljanskih zmajih. Oče Grozobruh in sin Ognjeblist se sporečeta glede požiranja najlepše mladenke. Sin se upre, in ko oče izve, da je vegetarijanec, besni na ženo, ki je iz otroka napravila šlevo. Sin dokaže, da ni šleva, saj brani mamo in mladenko ter premaga očeta. Tema pogovora sta lahko spreminjanje navad in zakonov ter medgeneracijski razkorak.

Zgodba o žabcu, ki misli, da je začaran princ, in ne opazi drugih žab, ker ves čas nestrpnost čaka človeško princesko, govori o identificiranju z junaki in vstopanju v zgodbe ter je iztočnica za pogovor o tem, zakaj je žabec verjel, da je nekaj, kar ni.

Zgodba o kozličku in prašičku, ki si hočeta iz dvorane ogledati predstavo, v kateri uspešno nastopata, govori o nezmožnosti uzreti sebe med nastopom oziroma v živo ter je lahko iztočnica za pogovor o razliki med gledališko predstavo in filmskim posnetkom.

Po predstavi bo potekal pogovor z avtorjem.

KLUB CD

9.00–10.30

Cajon – škatla, polna ritma, glasbena delavnica

Primerno za: OŠ 2, 3 in O

Izvajalec: Jaka Strajnar, akademski glasbenik tolkalet in profesor tolkal

Na delavnici bodo strokovni delavci spoznali glasbilo cajon in dobili odgovor na vprašanje, kako ga lahko uporabljajo pri pouku glasbene umetnosti ali pri glasbenih ustvarjalnih projektih in zakaj je igranje nanj za učence ustvarjalno početje. Strokovni delavci bodo opazovali potek delavnice, ki jo bo vodil Jaka Strajnar, lahko bodo v njej tudi sodelovali.

Na delavnici bodo učenci spoznali nekatere reprezentativne svetovne ritme (od polke, prek rocka do sambe) ter se preizkusili v improvizaciji in dirigiranju. Igranje na cajon v skupini krepi zbranost in zaradi igranja z obema rokama tudi koordinacijo.

Osnovna tehnika igranja na cajon je nezapletena in tudi učencem brez glasbenega predznanja omogoča, da uživajo ob igranju ter tako širijo svoje glasbeno znanje in razgledanost.

Foto: Arhiv Jaka Strajnarja

11.00–13.00

Razvijanje nadarjenosti skozi umetnost in kulturno-umetnostno vzgojo, tematska razprava

Primerno za: O

Sodelujejo: dr. Mojca Juriševič, Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti Pedagoške fakultete UL; mag. Tanja Bezič, Zavod RS za šolstvo; dr. Branka Rotar Pance, Akademija za glasbo UL; mag. Marija Lubšina Novak, OŠ Brežice; Marija Mahne, Zavod UMML; dr. Valentin Bucik, Filozofska fakulteta UL; vodi: dr. Mojca Juriševič

V tematski razpravi bodo sodelovali strokovnjaki iz vzgoje in izobraževanja ter kulture, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in spodbujanjem nadarjenosti. Spoznali bomo delovanje Centra za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti Pedagoške fakultete UL, povabili nas bodo na 14. evropsko konferenco ECHA (European Council for High Ability) z delovnim naslovom Premislek o nadarjenosti: nadarjenost v digitalni dobi (Re:thinking Giftedness: Giftedness in the Digital Age), ki bo v soorganizaciji PeF UL potekala od 17. do 20. septembra 2014 v Ljubljani.

Seznani se bomo s stanjem, problemi in dilemami zgodnjega prepoznavanja nadarjenih na umetniških področjih ter spodbujanja njihovega razvoja v okviru rednega pouka in razširjenega programa dela šol (Analiza ZRSŠ o izvajanju Koncepta odkrivanja in dela z nadarjenimi v slovenskih osnovnih in srednjih šolah). Predstavili nam bodo nekaj domačih in tujih primerov odličnega ravnanja, ki dokazuje, kako pomembno je v vrtcih in šolah upoštevati, da sta kulturno-umetnostna vzgoja ter umetniška ustvarjalnost ključna dejavnika celostnega in harmoničnega razvoja vseh otrok in mladostnikov, še posebej nadarjenih. Prav tako lahko odločilno prispevata k zmanjševanju ovir ali težav v njihovem razvoju, če se te pojavijo.

V razpravi se bomo podrobneje posvetili prepoznavanju glasbene nadarjenosti učencev in dijakov, njihovem prepoznavanju ter obravnavi v splošnem in glasbenem šolstvu. Spoznali bomo Glasbeno olimpijado, skupen projekt Zveze glasbene mladine Slovenije in Akademije za glasbo v Ljubljani, ki glasbeno nadarjenim učencem in dijakom omogoča celostno glasbeno predstavitev.

Ob primeru OŠ Brežice bomo spoznali, kako lahko v programu šole skrbijo za spodbujanje celostnega razvoja učencev in kakovostno kulturno-umetnostno vzgojo. Izvedeli bomo, kako so mladi na taborih preživljali ustvarjalne dni ob povezovanju umetniških in naravoslovnih dejavnosti (Dnevi ustvarjalnih otrok – Dnevi ustvarjalne mladine). V razpravi, ki jo bo vodila dr. Mojca Juriševič, bo sodeloval tudi dr. Valentin Bucik, ki bo odgovarjal na vprašanja s svojega predavanja Vloga kulturno-umetnostne vzgoje pri sistematični skrbi za razvoj nadarjenosti in ustvarjalnosti (glej Linhartova dvorana ob 9.00).

16.00–17.30

EMONA 2000, predstavitev dogajanj ob 2000-letnici Emone

Primerno za: O

Sodelujejo: Mestna občina Ljubljana, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Narodni muzej Slovenije, Ljubljanski grad, Turizem Ljubljana

Sodelujoče ustanove vam predstavljajo dogajanje ob praznovanju 2000-letnice nastanka Emone, antične predhodnice sodobne Ljubljane. Spoznali boste učinkovite pristope pri spoznavanju kulturne dediščine, ki temeljijo na primerih dobrih izkušenj. Izkusili boste ravnanje s predmeti, eksperimentiranje, okušanje dobrot in spoznavanje načinov

ohranjanja kulturne dediščine. Tako boste lahko mladim omogočili razvijanje zavesti o njenih vrednotah.

Foto: Arhiv MGML

20.00–21.00

Improklet – Smeh je pol zdravja, radijska improvizacijska oddaja

Primerno za: SŠ in O

Vodi: Lea Ogrin, sodelavka programa za mlade na 1. programu Radia Slovenija; sodelujejo dijaki Šolske impro lige Gimnazije Vič

Prva sezona nove oddaje *Improklet*, ki je bila na sporedu vsakih štirinajst dni v sredinem večernem programu med 20.00 in 21.00 na 1. programu Radia Slovenija, je sodelujočim srednješolskim ekipam in poslušalcem ponudila veliko smeha, dobre volje in zabave. Od začetnih osmih ekip Šolske impro lige (ŠILA) sta se v finalnem obračunu pomerili ekipi Gimnazije Vič in Gimnazije Poljane. Za mišjo dlako so dijaki Gimnazije Vič premagali Gimnazijo Poljane. Koncept oddaje *Improklet* je temeljil na klasičnih gledaliških improvizacijskih disciplinah, za katere svoje predloge dajejo poslušalci oziroma publika. Ker je bila oddaja *Improklet* dobro sprejeta med mladimi poslušalci, smo prepričani, da bo nastop mladih improvizatorjev nasmejal predstavnike vseh generacij.

Foto: Arhiv Radia Slovenija

KLUB LILI NOVY

10.15–11.00

Zakaj gledati svetovalno-izobraževalno oddajo *Turbulenca*? Predavanje s televizijskimi odlomki in pogovor o uporabnosti oddaje v praksi

Primerno za: O

Izvajata: Milica Prešeren, RTV Slovenija; sodeluje: dr. Branka D. Jurišić, specialna pedagoginja

Zakaj? Ker se lahko zgodi komurkoli in kadarkoli: od žalosti do sreče, od problemov do rešitev, od nevednosti do znanja. Tisti, ki v *Turbulenci* pripovedujejo o svojih izkušnjah – dobrih in slabih, pripovedujejo tudi zgodbe vseh nas. Skozi oči drugih in drugačnih, pa tudi ob podpori strokovnjakov, se tako spoprimemo z lastnimi zadregami, strahovi, dvomi, negotovostjo, željami; lažje razumemo, spremenimo, kaj naredimo, ustvarimo – priložnost, ki jo je škoda zamuditi. V prepletu besede in slike, zanimivih odlomkov iz oddaje in primerov dobrih izkušenj bo čas tudi za vprašanja ter pogovor o poteh iz vrtinca zadreg in težav, do novega znanja in spoznanj, kot jih ponuja *Turbulenca*.

11.30–12.15

Tehnika govora, diha in glasu, delavnica

Primerno za: O

Izvajata: Jelka Breznik, RTV Slovenija

Program delavnice tehnika govora, diha in glasu je praktično naravnan. Sestavljen je iz vaj, ki sprostijo govorni aparat, izboljšajo izgovor, ozavestijo dihanje in okrepijo glas. Govor postane razumljiv, jasen, sproščen in brez napetosti. Na delavnici bomo spoznali nekatere tehnike za izboljšanje govorne kondicije. Naučili se bomo preponskega dihanja, razbremenitve glasilk s pravilnim dihanjem in se seznanili z vajami za izboljšanje artikulacije.

12.45–13.30

Srajca srečnega človeka – Z ljudskimi pravljicami o zdravju, predavanje s pripovedovanjem zgodb

Primerno za: SŠ in O

Izvajata: Špela Frlc in Rok Kušlan, Pripovedovalski variete

Pripovedovanje zgodb velja za eno najstarejših umetnosti. Ljudske zgodbe so prek dolge verige pripovedovalcev, zapisovalcev in prirejevalcev (vsak je kaj spremenil, kaj dodal, kaj odzvel), prišle do nas ter danes tvorijo enega največjih in najbolj raznovrstnih literarnih korpusov. Pripovedujejo nam o brezčasnih življenjskih temah, kot so ljubezen, osebna sreča, rojstvo in smrt, pa tudi o tem, kako so ljudje včasih živeli, kako se zabavali, kaj jih je skrbelo. S svojo motivno različnostjo nam ljudske zgodbe lahko služijo kot dobro izhodišče za obravnavo različnih tem z otroki in mladostniki. Tokrat predstavljamo takšne, ki se posredno ali neposredno dotikajo zdravega življenjskega sloga ter različnih vidikov telesnega in duševnega zdravja. Pripovedovalca bosta pripovedovala zgodbe o tem, kako je na zemljo prišel tobak, zakaj je v smeh prasnila kraljična, ki se ni nikoli smejala, kakšno srajco nosi srečen človek, in še o čem.

16.30–17.30

Risanke – otrokov vstop v svet medijev. O pomenu premišljene izbire in kakovostne sinhronizacije risank za otroke, strokovno predavanje.

Primerno za: SŠ in O

Izvajata: Andreja Hafner, urednica animiranih oddaj za otroke v Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija

Medijsko opismenjevanje otrok se začne že v zgodnjem otroštvu in žanr, ki je otrokom najbližji, so zagotovo risanke. Toda – ali so res vse risanke primerne za otroke? Na kaj moramo biti še posebej pozorni, ko se odločamo, katere risanke otroku ponuditi v njegovih prvih srečanjih z mediji? In kakšen pomen ima za otrokov razvoj kakovostna sinhronizacija v slovenski jezik? Na predavanju boste dobili odgovore na ta in še veliko drugih pomembnih vprašanj, povezanih z risankami za otroke.

Knjiga o džungli, Arhiv RTV Slovenija

DVORANA M1

9.00–10.30

Naslikajmo glasbo, uglasbimo sliko, odplešimo zgodbo ...

Galerija na obisku, delavnica

Primerno za: V5+, OŠ1, 2 in O

Izvajalec: Zavod Etnika, Mojca Leben, mag. umetnostne zgodovine in specialistka za ustvarjalni gib

Program sodi v cikel šestih delavnic, ki otrokom predstavljajo šest različnih vsebin, umetniških izzivov. Strokovni delavci bodo spremljali delavnico v izvedbi Mojce Leben, na kateri bodo otroci spoznavali umetnost in njena sporočila s pomočjo glasbeno-plesnega doživljanja in lastnih ustvarjalnih interpretacij. Z animatorko otroci ustvarjajo zgodbo in ob tem povežejo likovno umetnost, gib, zvok, glasbo z določenim učnim področjem – matematiko, naravoslovjem, jezikom, opismenjevanjem, družboslovjem itd. – ter ga nadgradijo z lastno ustvarjalno izkušnjo.

14.00–14.45

Igriva arhitektura, predstavitev priročnika

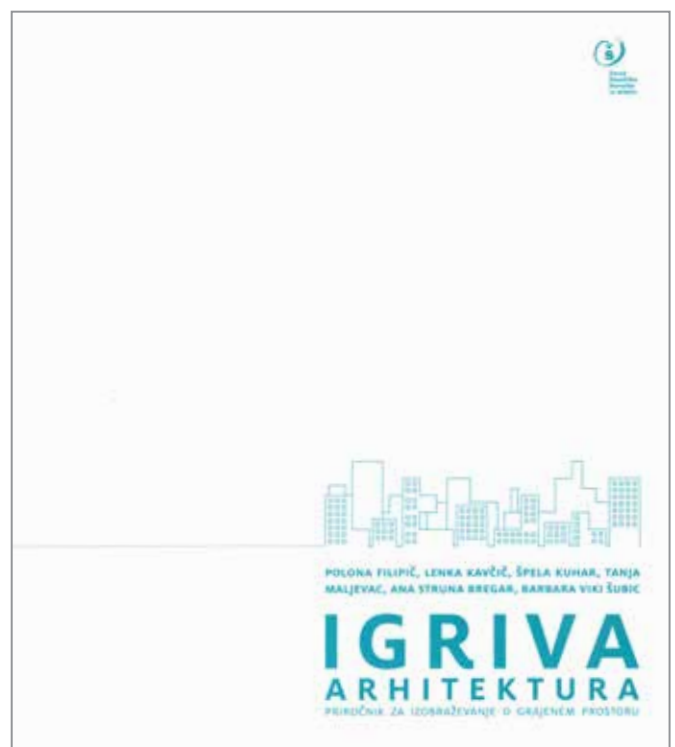
Primerno za: O

Izvajata: Ana Struna Bregar in Lenka Kavčič, Center arhitekture Slovenije

Priročnik je bil izdan s podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za kulturo ter Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo – Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma (SPIRIT), Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in Centra arhitekture Slovenije. Brezplačen priročnik so prejeli vsi vrtci, osnovne šole in splošne knjižnice po Sloveniji, objavljen pa je tudi na spletnih straneh ZRSS in Centra arhitekture.

Priročnik *Igriva arhitektura* je zasnovan kot preplet teorije in prakse. Izkazuje inovativen pristop poučevanja s celostnim načinom pridobivanja in povezovanja znanja s praktičnimi izkušnjami na različnih stopnjah izobraževanja, predvsem z nadgradnjo kurikula za vrtce in učnih načrtov osnovnih šol ter usmerjeno organizacijo šolskih in obšolskih dejavnosti. Prostor in arhitektura sta povezana s skorajda vsemi področji izobraževanja.

Udeleženci na strokovnem usposabljanju spoznajo možnost in načine vertikalnega in horizontalnega medpredmetnega umeščanja izobraževanja o grajenem prostoru. Izobraževalne delavnice za pedagoge in izkustvene delavnice za tehnične, naravoslovne in kulturne dni za otroke izvaja Center arhitekture vse leto.

16.30–17.30

Soustvarjalni procesi, umetnost in posameznik, predstavitev z razpravo

Primerno za: SŠ, O

Sodelujejo: Matej Peljhan, CIRIUS Kamnik in Zavod za fotografsko terapijo; Marija Mojca Pungerčar, samostojna delavka v kulturi; mag. Katja Sudec, samostojna delavka v kulturi; vodi: Aleksandra Surla

Nekoč je fant po imenu Luka s prirojeno mišično distrofijo v pogovoru izrazil željo, da bi se videl na fotografiji, kako hodi in počne različne vragolije. Nastala je fotografska serija z naslovom *Mali princ*, o kateri avtor Matej Peljhan pravi: »Na prvi pogled težko uresničljiva želja, a če pogledamo na problem z druge perspektive, je tudi to mogoče.« Sodobna fotografija podpira procese soustvarjanja, zato ta dejavnost postaja vse bolj zanimiva tudi pri delu z ranljivimi skupinami. Ponuja neskončno možnosti za krepitev ali rehabilitacijo kognitivnih, čustvenih, vedenjskih, socialnih in zaposlitvenih področij človekove osebnosti.

Projekt *Socialdress* avtorice Marije Mojce Pungerčar, ki poteka od leta 2006, prav tako vključuje soustvarjalni proces. Temelji na delavnicah, ki širijo znanje o izdelovanju oblek, hkrati pa krepijo zavedanje o posledicah globalizacije za domačo tekstilno industrijo ter opozarjajo na izginevanje rokodelskega znanja in spretnosti. Pod blagovno znamko *Socialdress* nastajajo na delavnicah duhovita in uporabna oblačila.

Modeli podobe, interdisciplinarni socialnointegrativni umetniški projekt avtorice Katje Sudec, je potekal leta 2009 v obliki delavnic v sodelovanju s Centrom Janeza Levca, na katerih so sodelovali otroci in mladostniki s posebnimi potrebami, stari od 8 do 23 let. Avtorica je pri izvedbi projekta razmišljala o postopkih multiplega avtorstva, soustvarjanja, sodelovanja in skupinskega dela ter se spraševala, kako ti postopki vplivajo na sama umetniška dela ter na sodelujoče otroke in mladostnike pa tudi vključene strokovnjake.

Matej Peljhan: Mali princ

DVORANA M2

9.00–9.45

Izobraževalni film Ribiča Pepeta – Kranjska sivka

Primerno za: V, OŠ

Izvajajo: Čebelarstva zveza Slovenije

Nastop Ribiča Pepeta je dinamična predstava, v kateri popularni televizijski lik s svojimi risarskimi spretnostmi in glasbeno-plesnimi točkami občinstvo vedno znova spravi na noge. V filmu *Kranjska čebela* Ribič Pepe preprosto predstavi otrokom našo domačo čebelo kranjsko sivko. S pomočjo svojih risarskih spretnosti prikaže bivališče čebel, njihov razvoj in seveda najbolj poznan čebelji pridelek – med. Poudarjen je pomen kranjske sivke za naše okolje in življenje, saj je čebela s svojo dejavnostjo v naravi glavna opraševalka različnih botaničnih vrst. Tako se ohranjata biotska pestrost in ravnovesje v naravi. V samem filmu sodelujejo tudi otroci, ki s svojimi zvedavimi vprašanji Ribiča Pepeta sprašujejo o lastnostih kranjske sivke. Sam film je popestren tudi z glasbenimi vložki, in sicer s pesmico *Če čebelice* v izvedbi skupine Čuki. Film je bil posnet v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije, katere predstavnik se bo po predvajanju filma z otroki pogovarjal o zanimivostih iz čebelarstva.

Ribič Pepe, Arhiv Čebelarstva zveze Slovenije

10.45–12.30

Zvočno igrišče, učna ura z radijsko igro

Primerno za: O

Produkcija: Radio Slovenija, 3. program, program *Ars*; avtor in voditelj: Klemen Markovčič

Za nov spletni portal RTV otroski.si je režiser Klemen Markovčič v uredništvu igranega programa zasnoval projekt pod skupnim naslovom *Zvočno igrišče*. Radijska igra za otroke kot žanr je v spletnem okolju, za razliko od etra, v katerem je predvajana v celoviti različici, zdaj s pomočjo didaktičnega kviza deljena na posamezne zvočne odlomke. Namen tega je spodbuda razvoju otrokove ustvarjalnosti, predvsem pa slušnega razumevanja. Vsebina na portalu posebno skrb namenja tudi mentorjem in staršem, ki so mišljeni kot dejavni sopotniki pri otrokovem popotovanju skozi zvok.

14.00–15.00

Novinarska delavnica Radio Hudo!, interaktivna predstavitev

Primerno za: O

Vodi: Tadeja Bizilj, sodelavka Programa za mlade na 1. programu Radia Slovenija; sodelujejo učenci OŠ Šmartno pod Šmarno goro pod mentorstvom Mojce Velušček

Program za mlade 1. programa Radia Slovenija pripravlja radijske novinarske delavnice za osnovnošolce. Na delavnicah, ki so sestavljene iz treh delov, učenci spoznajo radijsko novinarsko delo, snemanje in montažo prispevkov

ter tudi sami oblikujejo in sodelujejo pri izvedbi oddaje *Radio Hudo!*, ki je na sporedu ob sobotah od 9.05 do 10.00 na 1. programu Radia Slovenija. V teoretičnem delu se učenci seznanijo z mediji in novinarskimi žanri ter razmišljajo o vsebini oddaje, ki jo snujejo. V praktičnem delu se nato lotijo snemanja intervjujev, reportaž in anket, ki jih ob pomoči radijskih tonskih mojstrov tudi zmontirajo in pripravijo za radijsko predvajanje. Za piko na i se mladi novinarji vživijo še v vlogo radijskih voditeljev ter v največjem radijskem studiu »v živo« odvodijo celourno oddajo.

Na novinarski delavnici bodo pedagogi spoznali potek novinarske delavnice ob praktičnem primeru dela z učenci.

15.30–16.15

Nasveti za zdravo življenje v 19. stoletju v arhivskem gradivu, predavanje

Primerno za: SŠ in O

Izvaja: Meta Remec v sodelovanju z Arhivom RS

Predavanje mlade raziskovalke Mete Remec bo slonelo na raziskavi, v kateri so primeri makrobiotičnih nasvetov, ki so se uveljavili v 19. stoletju in so posamezniku nalagali skrb ne le za lastno zdravje, temveč tudi za blaginjo okolice. Uveljavilo se je namreč prepričanje, da si lahko z zdravim življenjskim slogom vsak sam utrdi zdravje in podaljša življenje. V tem sklopu je bila tudi skrb za zdravo in čisto življenjsko okolje, snažnost telesa in obleke, zdravo prehrano, zmernost pri jedi, pijači in telesnih užitkih, odpovedovanje različnim razvadam, pa tudi skrb za duševni mir, dovolj počitka, srečen zakon in še kaj. Predstavila bo proces prevzgoje, civiliziranja in širjenja meščanskih vrednot, kot so delavnost, zmernost in odgovornost tudi med širše sloje prebivalstva. V zadnjem delu predavanja bo vključen tudi pogled na kulturo, ki je bila v tistem času pomemben dejavnik pri prizadevanju za duševni mir, za izobrazbo ter duševni in moralni razvoj s pomočjo literature, glasbe in slikanja, ki so postale zaželeni dejavnosti meščanskih otrok, predvsem deklet.

16.45–17.30

IZOBRAŽEVALNI FILM RIBIČA PEPE – KRANJSKA SIVKA

Primerno za: V, OŠ1

Izvaja: Čebelarstva zveza Slovenije

Nastop Ribiča Pepeta je dinamična predstava, v kateri popularni televizijski lik s svojimi risarskimi spretnostmi in glasbeno-plesnimi točkami občinstvo vedno znova spravi na noge. V filmu *Kranjska čebela* Ribič Pepe preprosto predstavi otrokom našo domačo čebelo kranjsko sivko. S pomočjo svojih risarskih spretnosti prikaže bivališče čebel, njihov razvoj in seveda najbolj poznan čebelji pridelek – med. Poudarjen je pomen kranjske sivke za naše okolje in življenje, saj je čebela s svojo dejavnostjo v naravi glavna opraševalka različnih botaničnih vrst. Tako se ohranjata biotska pestrost in ravnovesje v naravi. V samem filmu sodelujejo tudi otroci, ki s svojo zvedavostjo Ribiča Pepeta sprašujejo o lastnostih kranjske sivke. Sam film je popestren tudi z glasbenimi vložki, in sicer s pesmico *Če čebelice* v izvedbi skupine Čuki. Film je bil posnet v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije, katere predstavnik se bo po predvajanju filma z otroki pogovarjal o zanimivostih iz čebelarstva.

DVORANA M3, 4

9.00–10.30

BridA: Kolektivna gradnja slike, delavnica

Primerno za: OŠ, SŠ in O

Izvaja: BridA (Tom Kerševan, Sendi Mango, Jurij Pavlica)

Z informacijami, ki jih je zbral, smiselno sestavi in uredi kolektiv BridA, bo skupaj s pomočjo obiskovalcev grajeno umetniško delo. Obiskovalci bodo sledili navodilom skupinsko vključeni v sam proces nastanka umetniškega dela.

Kolektiv je bil ustanovljen leta 1996 na Akademiji za likovno umetnost v Benetkah, kjer so člani Tom Kerševan, Sendi Mango in Jurij Pavlica tudi doštudirali. Njihovo delo temelji na razmišljanju o procesih in vlogah v okviru sodobne umetnosti, na načelu umetniškega povezovanja in skupinskega delovanja, na raziskovanju in projektih, ki vključujejo sodelovanje z raznimi drugimi umetniki, strokovnjaki, ustvarjalci. Označujejo jih angažirano delo v lastnem kraju, številne povezave z raziskovalnimi inštituti in univerzami, uspešni nastopi v tujini ter lasten program rezidenčnega umetnika.

11.00–12.00

Teden kulturne dediščine, predstavitev

Primerno za: O

Izvajata: Nataša Gorenc in Milena Antonič, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Dediščina je stvarna, resnična in nekaj, česar ne smemo zanemariti, pozabiti. Potrebuje vso našo skrb, nego in pozornost.

Cilj nacionalnega *Tedna kulturne dediščine* je poleg višanja ravni kulturne zavesti in zavedanja o pomenu kulturne dediščine pri najmlajših in mladih tudi navezovanje novih sodelovanj (partnerstev) v kulturno-umetnostni vzgoji. V *Tednu*, ki bo letos trajal od 27. septembra do 4. oktobra, bomo skupaj z vsemi prireditelji *Dni evropske kulturne dediščine* posebno pozornost namenili izobraževanju o kulturni dediščini. Pritegniti želimo učitelje in učeče se!

14.00–15.00

Učna ura sodobnega plesa, predstavitev

izobraževalnega programa

Primerno za: SŠ in O

Sodelujejo: Maja Delak, Andreja Kopač in Petra Pikalo, SVŠGL – smer *Sodobni ples*, ter Nina Meško, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) – oddelek za ples

Učna ura sodobnega plesa je zastavljena v obliki modularnih vsebin različnega obsega za različne priložnosti in prostore. Oblike predstavljanja združujejo praktični in teoretični prikaz sodobnega plesa. Vsebine *Učne ure* se navezujejo tako na ples kot umetniško zvrst kakor tudi na vsebine iz šolskega okolja (v navezavi na teme iz drugih predmetov), ki so didaktično podana refleksija popularne kulture in umetniških vsebin. Tovrstni zastavek je ravno v sodobnem plesu še posebej dobrodošel za analizo, saj je večinoma sočasno vpet v obe smeri: tako v popularno kot alternativno kulturo. V ta namen je cilj *Učne ure* sodobnega plesa doseči višjo raven razumevanja in kritične refleksije, ne zgolj plesa kot medija, temveč tudi družbenih norm in obrazcev, ki prek plesa postanejo vidni in otipljivi.

15.30–16.30

Z zvokom o plesu, predstavitev projekta

Primerno za: SŠ in O

Sodelujejo: Tomaž Grom, Gregor Kamnikar, Nina Meško, Nina Ostan, Špela Trošt in dijaki Gimnazije Poljane. Produkcija: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) in Maska, v sodelovanju z Gimnazijo Poljane

Projekt *Z zvokom o plesu* je vključeval ustvarjalno delavnico in glasbeno-plesno uprizoritev. Delavnica, ki je potekala pod mentorstvom Tomaža Groma in Špela Trošt, je predstavljala eksperiment, ki je ozaveščal različne načine ustvarjalnega procesa in spodbujal povezovanje različnih umetniških praks. Na delavnici so dijaki Gimnazije Poljane na podlagi knjige o sodobni plesni umetnosti *Zmes za ples* avtorja Gregorja Kamnikarja mislili ples, oblikovali zvok, igrali igro, risali črke, zvočili podobe, iskali izzive, kršili pravila, kradli zamisli, proučevali gradivo in sestavine plesne zmesi, mešali gib, tvegali dolgočasje, dvomili v virtuoznost, pričakovali nepredvidljivo ...

DVORANA E6

9.30–10.30

Predstavitev otroškega spletnega portala RTV Slovenija

Primerno za: O

Izvajata: mag. Kaja Jakopič, Multimedijški center RTV SLO

RTV Slovenija predstavlja novi spletni portal za otroke, njihove starše in vse, ki so v dejavni vzgojni in komunikacijski interakciji z otroki. Kakovostne vsebine iz poznanih in priznanih televizijskih in radijskih oddaj RTV Slovenija so zdaj zbrane vse skupaj na novem otroškem spletnem portalu, dopolnjujejo jih tudi nove zabavne in poučne spletne vsebine.

11.00–11.45

Predstavitev oddelka za podnaslavljanje slovenskih oddaj za gluhe in naglušne ter novosti, predavanje

Primerno za: O

Izvajajo: Simona Blatnik, Aida Ljubijankić in Blaž Šircel, Multimedijški center RTV SLO

V razvoju znanosti, napredka, najsodobnejše tehnologije in tehnične opremljenosti poteka televizijsko podnaslavljanje za gluhe in naglušne od leta 1997. Za sporazumevanje med gluhi in naglušni so zelo pomembna občila, med temi je na prvem mestu televizija, saj lahko senzorno ovirani publiki ponudi kakovostnejše informacije ter s tem izboljša splošno izobrazbeno raven gluhih in naglušnih. Hkrati pa storitev omogoča lažje spremljanje slovenskih oddaj starostno naglušni populaciji, podnapisi pa služijo tudi kot pomoč pri opismenjevanju naših najmlajših. V letu 2012 je bila izvedena posodobitev avdio/video arhiva na spletnem portalu MMC-ja. Ta uporabniku omogoča večjo preglednost nad arhivom oddaj. Novi RTV 4D-arhiv omogoča tudi vklop podnapisov na spletu z barvnimi ali nebarvnimi podnapisi.

12.15–13.00

Spletno mesto RTV Slovenija za senzorno ovirane, predstavitev

Primerno za: O

Izvajata: Mateja Vodeb, producentka Izobraževalnega programa

Predstavili vam bomo spletno stran, namenjeno senzorno oviranim. Cilj spletnega mesta je omogočiti lažji dostop do vsebin, ki jih pripravljamo v programih RTV Slovenija. To pomeni dostop do oddaj, opremljenih s tolmačem znakovnega jezika in podnapisi ter oddaj z zvočnimi opisi in drugih vsebin, ki zadevajo invalide.

14.00–15.00

Predstavitev spletnega portala RTV Slovenija za starejše – Moja generacija

Primerno za: O

Izvajata: Ksenija Tratnik, Multimedijški center RTV SLO

Multimedijški center RTV Slovenija je oblikoval spletni portal *Moja generacija*, ki je namenjen starejšim. Spletni portal ima preprost in pregleden izbor vsebin, črke so večje, da je lažje brati. Veliko pozornosti na portalu namenjamo predvsem novicam iz zdravja in drugih vsebin po meri starejše generacije. S portalom, ki je vsebinsko in oblikovno prilagojen, želimo starejšim olajšati spremljanje dnevnega dogajanja in vas seznanjati z novostmi na področju zdravja, prehrane, rekreacije, nasvetov, pozabili pa nismo niti na kulturne, zabavne in športne vsebine. Obravnavamo tudi psihološke teme, raziskujemo odnose med starejšimi in mlajšimi, starimi starši in vnuki ter iščemo odgovore na druga vprašanja, ki zanimajo zrelo generacijo.

15.30–16.00, 16.10–16.40, 16.50–17.20

Portal Kulturni bazar – ponudba kulturnih ustanov za VIZ, za otroke in mladino ter strokovne delavce, predstavitev portala

Primerno za: O

Izvajata: Špela Frlic in Ana Petrovčič, urednici Portala Kulturni bazar

Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje, ki smo ga do sedaj brali v tiskani različici, se letos seli na splet in bo postal internetni imenik slovenskih kulturnih ustanov, ki delujejo na področju kulturno-umetnostne vzgoje. Njegov namen ostaja vsa leta isti: namenjen je strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih zavodih kot pripomoček pri načrtovanju kulturnih dejavnosti ter kulturnim ustanovam pri načrtovanju kulturnega programa. Je tudi koristen vodnik za vse (tudi starše, stare starše ...), ki načrtujejo obšolske in zunajšolske dejavnosti za otroke in mlade ter si prizadevajo za kakovostno in ustvarjalno preživljanje njihovega prostega časa. Na delavnici bosta urednici *Kataloga* predstavili, kakšne možnosti uporabe ponuja njegova elektronska različica, ter ob konkretnih primerih pokazali, kako nam je katalog lahko v pomoč pri načrtovanju kulturnih dejavnosti za otroke in mladostnike.

GALERIJA CD

Osem slikark. Sodobno slovensko slikarstvo po letu nič, razstava

Cankarjev dom v koprodukciji z Obalnimi galerijami Piran; kustos: Andrej Medved

Če je kazalo, da je sodobno slovensko slikarstvo po vrhuncih v osemdesetih in devetdesetih letih zašlo v krizo, se je ob prelomu tisočletja pojavilo ponovno in prelomno vračanje k sliki, tudi v mednarodnem okolju. Po slikarskem čudežu, čistem »tkanju« na podobah Joni Zakonjšek, je vzniknil val slikark, ki vračajo zaupanje v slikarsko sporočilo in umetniško spoznanje. Gre dobesedno

za odkritje novega slikarstva s prenovljeno umetniško močjo v delih: Maruše Šuštar, Nike Zupančič, Ksenije Čerče, Katje Sudec, Ane Sluga, Suzane Brborovič in Ire Marušič. Prihajajo še številne druge, ki šele oblikujejo svoj slog odkrivanja in iznajdbe nove slike.

Ira Niero Marušič: Pršutarna

16.00–16.45 in 17.00–17.45

Vodenje po razstavi

Primerno za: SŠ in O

Izvajaja: Cankarjev dom

11.00–12.30

Moji pravljичni prostori, delavnica

Primerno za: V in OŠ1, 2

Izvajajo: člani Iniciative SOdelujem, Neja Kaligaro, Kaja Rutar; koordinacija: Ana Krepel Velimirovič; idejna zasnova: Katja Sudec

Izhodišče za otroško-mladinsko delavnico je koncept umetniškega dela avtorice idejne zasnove, ki vizualno raziskuje preobrazbo pravljичnih likov v sodobnem času. Delavnica, ki je namenjena otrokom in mladini, omogoča, da ob uporabi raznovrstnega materiala (po)ustvarijo motiv pravljice likovnega dela po lastni izbiri.

Udeleženci delavnice so spodbujeni, da razvijajo lastno kreativnost ter uresničijo svojo domišljijo in izbrano pravljico predstavijo prek izdelave pravljичne škatle ter tako prebudijo svoj edinstveni pogled na umetniško delo.

VELIKA SPREJEMNA DVORANA

GLASBENI IN PLESNI ODER

9.00–9.30

Sonce, dež in mavrica

Izvajaja: Tamara Kranjec Lagarin

Primerno za V in OŠ1

Pete pesmice, prstne igre, vremenske izštevanke in recitacije, ob katerih se giblje cela skupina otrok ali izbrani del skupine, govorijo o mavrici in pojavih, ki njen nastanek spremljajo. Kako je, če se srečata dva oblaka? Kako je, če beli, sivi, modri in črni oblaki obujejo za boks nogavice in se mehki kot pernice zaletavajo? Kaj se zgodi, če se na nebu izgubi bel oblaček Pohajaček? Kaj še potrebujemo, da nastane mavrica?

10.00–10.15

Juri Muri v Afriki pleše

Izvajaja: Plesni Teater Ljubljana

Primerno za V in OŠ1

Kdor še ne pozna zgodbe o Juriju Muriju, fantu, ki je s hruške pal, je premajhen in jo bo kmalu spoznal. Juri Muri se noče kopati in pobegne v Afriko, kjer spozna, da človek »... lahko najde gostoljubno in odprto ljudstvo, ki ga sprejme in ga podučijo, kaj je v življenju prav in kaj narobe, kaj je zabloda in kaj predsodek, ter ne nazadnje, kako pomembno je biti čistoče vzor, ne le telesne, tudi tiste notranje, ki tke pristne prijateljske vezi,« pravi Saša Pavček o pripovedi svojega očeta.

S pomočjo afriških ritmov, glasbe v živo, lutk nenavadnih velikosti in veliko plesa vam bomo povedali kaj o geografiji, barvah in razlikah na tem svetu.

Odlomek iz plesno-glasbeno-gledališke predstave za otroke *Juri Muri v Afriki pleše* avtorice Ivane Djilas, ki bo v okviru Kulturnega bazarja na sporedu istega dne ob 17. uri v Plesnem Teatru Ljubljana, bosta izvedla Vito Weis in Blaž Celarec.

10.30–11.00

Obisk v AFRIŠKI VASI

Izvajaja: KUD Baobab

Primerno za V in OŠ1

Na plesno-glasbeni animaciji se skozi igro, ples in glasbo približamo afriški kulturi. Otroke spodbujamo h gibanju ter k plesnemu in glasbenemu izražanju.

11.15–12.00

Izvirni glasbeni inštrumenti v šoli

Izvajaja: Peter Kus

Primerno za OŠ2, 3

Avtor bo s praktičnimi primeri predstavil izvirne glasbene inštrumente in njihovo uporabo pri pouku. Takšna glasbila lahko otroci izdelujejo sami in pri tem spoznavajo različna področja glasbe, likovne umetnosti in znanosti (fizike) ter preizkusijo različne spretnosti (likovne, tehnične ...). Ponujajo odlično priložnost za med predmetne povezave v šoli, za krepitev ustvarjalnosti otrok in projektno delo, s poudarkom na izkušnjah.

12.30–13.00

Plesno glasbena improvizacija

Izvajata: April Veselko (ples) in Andrej Hrvatini (glasba), Plesna Izba Maribor

Primerno za SŠ

V plesno-glasbeni improvizaciji se bosta srečala mlada plesalka April Veselko in glasbenik Andrej Hrvatini v svežih razmerjih, spontanah odzivih, nepredvidljivih okoliščinah ...

14.30–15.00

Vojak-glasbenik

Izvajajo: Kvartet klarinetov, basist in tolkalec Orkestra Slovenske vojske

Primerno za V, OŠ

Kvartet klarinetov, basist in tolkalec Orkestra Slovenske vojske skozi vrsto glasbenih primerov in kratkih zgodbic humorno predstavijo družino klarinetov, bobenček, bas kitaro, razložijo poslanstvo in delovanje Orkestra Slovenske vojske, se dotaknejo pomena nacionalnih simbolov (Himna RS) in pri tem dejavno vključujejo občinstvo (uganke, petje), najpogumnejši se jim lahko na odru tudi pridružijo.

15.30–16.00

Mali rog in veliki kontrabas

Izvajata: Miha Firšt, kontrabas in Tadej Kopitar, francoski rog

Primerno za V, OŠ

Glasbenika v programu predstavitva redka in v glasbenih šolah manj poznana in priljubljena inštrumenta – kontrabas in rog, jih preizkusita v različnih vlogah in žanrih ter z njima potujeta skozi glasbeno zgodovino, ob tem pa razkrijeta nekaj manj znanih podatkov o najslavnejših skladateljih.

16.30–17.00

Pogled nazaj, korak naprej

Izvajata: ETNIKA Šola ljudskega plesa in Otroško plesno gledališče, mentorja Mojca Leben Milavec, Zmago Leben

Primerno za vse obiskovalce

Ljudski ples kot protiutež populizmu in pop kulturi? Zakaj pa ne! Učenci s treh ljubljanskih osnovnih šol, ki z ljudskim plesom in glasbo ustvarjajo v okviru popoldanskih dejavnosti ali v sklopu rednih ur pouka, bodo odplesali in prikazali, kako ljudski ples in glasbo lahko iz »nekoč« prevedemo v »danes in za zmeraj« ter se ob tem učimo in zabavamo hkrati.

PLES

9.00–9.30

Muzej oživi

Izvajata: Kolektiv Federacija

Primerno za OŠ, omejitev: 15 udeležencev

Delavnica popelje otroke skozi doživetje gledanja, opazovanja živih figur v prostoru (plesalci-izvajalci), do interakcije z njimi in na koncu njihove lastne udeležbe v igro gibanja – ustvarjanja in ustvarjanja pomenov skozi telo.

10.00–10.30

Potrka na vsaka vrata

Izvajata: Saša Lončar, KD Qulenium

Primerno za OŠ, omejitev: 15 udeležencev

Na kratki delavnici Potrka na vsaka vrata bodo predstavljene različne plesne tehnike in izrazi, prilagojeni starosti udeležencev. Učence bomo popeljali skozi učno snov prek giba tako pri glasbi kot pri matematiki ... Tako dobijo vpogled v plesno dejavnost in spoznajo različne spodbude za gibalno raziskovanje, ustvarjanje in utrjevanje učne snovi.

11.00–11.30

Mala šola sodobnega plesa

Izvajata: Sabina Schwenner in Dominika Kacin, Plesni studio Intakt

Primerno za V5+, OŠ

Plesna delavnica popelje otroke v izkušnjo gibalne igre in vodene plesne improvizacije na določeno temo, kar jim pomaga ozavestiti lastno telo, čutne zaznave, muzikalnost, delo v skupini in jim odpira sposobnost odkrivanja lastnega ustvarjalnega sveta skozi ples.

12.00–12.30

Zmes za ples

Izvajata: Gregor Kamnikar, JSKD

Primerno za SŠ

Avtor knjige o sodobni plesni umetnosti *Zmes za ples* Gregor Kamnikar bo skozi sklop krajših vaj na temo telesa, odra, koreografije, zgodbe v plesu ... podal svoje izkušnje in videnje plesne umetnosti, kot jih tudi opisuje v knjigi.

13.00–13.30

Telo v prostoru

Izvajata: Igor Sviderski, Plesni studio Intakt

Primerno OŠ3 in SŠ

Na delavnici bodo učenci in dijaki spoznali osnovne elemente gibanja in proces ustvarjanja plesne skupinske kompozicije prek vodene improvizacije. Skupaj bomo raziskovali gibalne zmožnosti telesa, spoznali osnovne elemente gibanja: prostor, čas, telo in energijo ter ustvarili skupinsko kompozicijo in jo umestili v prostor. Skozi proces želimo mladim vzbuditi željo po gibalnem ustvarjanju ter povečanju sposobnosti opazovanja okolice in dogajanje v njej; ozavestiti mladostnikovo orientacijo v prostoru ter njegove odzive na manipulacijo telesa in navezovanje odnosov z drugimi v skupini; razširiti zavedanje pri premikanju telesa in posameznih delov telesa glede na prostor – osebni in splošni prostor ter razvijati sposobnost oddajanja in sprejemanja iniciative za premik in kreacijo. Delo je skupinsko.

14.00–14.30

Od ideje do kompozicije

Izvajajo: Mojca Kasjak, Plesna Izba Maribor

Primerno za OŠ2, omejitve: 15 udeležencev

Kako se zmeraj začne najpomembnejše vprašanje v vsakdanjem življenju in v okviru plesnega ustvarjanja. Kako otroke motivirati za igro in ples, za učno uro, še posebej, če je skupina zelo heterogena ter so v njej izrazito močni značaji različnih posameznikov in motorično različni otroci? Posebnost skupine je lahko velikokrat težaven izziv, a če bolje pogledamo in se poglobimo, lahko skozi ta izziv spoznamo ustvarjalne metode, ki vodijo do končnega izdelka – koreografije.

15.00–15.30

Čajanka s plesalci EKG

Izvajajo: plesalci EKG, Zavod EnKnap

Primerno za: SŠ, omejitve: 15 udeležencev

Plesalci EnKnapGroup bodo skozi sproščen klepet predstavili poklic in življenje profesionalnega plesalca ter svoj odnos do plesne umetnosti.

RTV SLOVENIJA

9.00–9.30

Pripoved z Ajdo in Binetom

Primerno za V3+, OŠ1

9.30–10.00, 10.00–10.30, 14.30–15.00, 15.00–15.30

Radijska delavnica

Izvajajo: Program za mlade 1. programa Radia Slovenija

Primerno za V4+, OŠ

V radijski delavnici bodo otroci in mladi spoznali snemalnik, ki ga novinarji na terenu uporabljajo za snemanje anket, intervjujev in reportaž. Radijski mikrofoni bodo lahko tudi sami prijeli v roke in z njim posneli sebe ali svoje vrstnike. Tudi pesmi, ki jih bodo zapeli, bo ujel radijski mikrofoni. Kako pa potem posneti glasovi potujejo v posebno »škatlo«, ki govor predvaja na radiu? Na to in druga vprašanja bodo odgovarjali radijski novinarji in tehniki.

10.30–11.00

Pojmo z Ribičem Pepetom

Primerno za V4+, OŠ1

11.00–11.30

Kolobarniška delavnica z bobrom Borom

Primerno za V4+, OŠ1

Otroci se zabavajo ob ustvarjanju svojega kolobarnika in Borčkovih hudomušnih kolobarniških zgodbah.

11.30–12.00, 12.00–12.30

Firbcologi: Kako naredimo ogromni milni mehurček?

Primerno za OŠ1, 2

12.30–13.00, 13.00–13.30

Dobra ura z Akijem: predelovanje starih majic – iz starega naredi novo

Primerno za OŠ3, SŠ in O

11.30–12.00, 12.00–12.30, 13.30–14.00, 14.00–14.30, 15.30–16.00, 16.00–16.30, 16.30–17.00, 17.00–17.30, 17.30–18.00

Infodrom: Televizijski studio

Primerno za OŠ2, 3

Razstavni prostor se bo spremenil v televizijski studio, v katerem se bodo učenci od 8. do 12. leta lahko preizkusili v vlogi poročevalca za oddajo Infodrom.

Za preizkus pred kamero nastopajoči nujno potrebujejo soglasje staršev/skrbnikov.

16.00–16.30

Rasti! Hrana za prihodnost, delavnica o vsakodnevnih zdravih prigrizkih

Izvajajo: Barbara Zrimšek, vodja EU projekta

Primerno za SŠ in O

VIZUALNA UMETNOST

9.00–9.30

Razglednice Emone, likovna delavnica

Izvajajo: ŠKUC: Nevena Aleksovski

Primerno za V3+, OŠ 1

Ustvarjali bomo izvirne razglednice z motivi Emone, rimske naselbine v središču današnje Ljubljane. Od natisnjenih motivov starega rimskega mesta bomo v tehniki kolaža ustvarjali svoje podobe. Spoznali bomo tehniko kolaža, uporabili pa bomo tudi druge likovne tehnike.

10.00–10.30

Uporaba participatornega videa

Izvajajo: Slovenska filantropija: Romana Zajec

Primerno za OŠ, SŠ in O

Participatorni video, podobno kot dokumentarni film, črpa iz resničnega življenja. A ustvarjalci niso izkušeni filmski ustvarjalci, temveč posamezniki, ki nimajo (obsežnih) izkušenj z videom (produkcija/montaža), a kljub temu nazorno in zanimivo lahko izoblikujejo svojo zgodbo ali mnenje skozi video naracijo. Izhodišče metode participatornega videa je, da je video ustvarjalec lahko vsakdo, ki se skozi predajo osnovnih znanj seznanil z osnovami video ustvarjanja.

11.00–11.30

Življenje v oblakih, otroška delavnica, osnove ustvarjanja stripov in predstavitev natečaja Živel strip!

Izvajajo: STRIPBURGER/FORUM LJUBLJANA: Andrej Štular in Katerina Mirović

Primerno za OŠ8+ in SŠ

Andrej Štular, stripovski avtor in mentor, bo predstavil osnove stripovskega ustvarjanja in seznanil z možnostmi, ki jih ponuja ustvarjanje stripov. Katerina Mirović, urednica Stripburgerja in kustosinja, bo udeležence seznanila z mednarodnim natečajem za strip in animacijo Živel strip!, ki je namenjen osnovnošolcem in dijakom.

12.00–12.30

Miza z igračami, otroška delavnica

Izvajata: MG+MSUM: Lucija Cvjetković

Primerno za V in OŠ 1, 2

Na polurni delavnici *Miza z igračami* bomo spoznali zanimivi svet slikarja Gabrijela Stupice. Pokukali bomo v Stupičin atelje in poiskali igrače, ki jih je v njem pustila slikarjeva hčerka Lucija. Zaigrali bomo tudi nekatere od iger, ki jih najdemo na mizi, in naredili skupinsko družabno igro, ki jo potem lahko igrate tudi v razredu. Delavnica je del pedagoškega programa, ki smo ga za predšolske in osnovnošolske otroke pripravili ob veliki retrospektivi slikarja Gabrijela Stupice v Moderni galeriji.

14.00–14.30

Zdravja polne slike, otroška delavnica

Izvajata: Narodna galerija: Nataša Braunsberger

Primerno za OŠ in O

Na podlagi reprodukcij galerijskih slik in delovnega lista bomo spoznavali zdrave življenjske navade, ki nam jih sporočajo slike iz Narodne galerije.

15.00–15.30

Sledi; delavnica - osnove ustvarjanja grafike

Izvajata: Galerija Božidar Jakac: Polona Černe, akademska kiparka; dr. Helena Rožman, kustosinja

Primerno za: V5+, OŠ, SŠ in O, omejitev: 15 udeležencev

Na delavnici bomo predstavili možnosti izdelave grafike s tehniko t. i. »slepega tiska«. Udeleženci si bodo lahko sami pripravili grafično ploščo ali pa za odtise reciklirali že pripravljene. Odtis bodo izdelali z leseno žličko, ki se v tovrstne namene uporablja že stoletja.

16.00–16.30

Grafična delavnica sitotiska

Izvajata: Mednarodni grafični likovni center: Slavko Pavlin, Alenka Močnik

Primerno za OŠ, SŠ in O

Delavnica je prikaz šablonske tehnike sitotiska v vseh treh fazah; motiv, njegov prenos na sito in samega procesa odtiskovanja.

ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE

9.30–10.30

Arhitekturni in lesni detektiv

Izvajata: Center arhitekture Slovenije

Primerno za V, OŠ, SŠ in O

V arhitekturnem laboratoriju bodo udeleženci po vajah iz priročnika *Arhitekturni detektiv* dojemali prostor z vsemi čutili, saj arhitektura presega tisto, kar vidimo z očmi, in je ni mogoče popolnoma razumeti, če jo omejimo le na vizualne znake. Če se osredotočimo na občutenje, ne le z opazovanjem, temveč tudi s tipanjem, poslušanjem in vohanjem, dobimo bolj različne in bogate informacije o svojem vsakodnevnem okolju – njegovih prostorih, razporejenih, časovnih značilnostih, oblikah in strukturah, površinah in barvah ter svetlobi in senci.

10.30–11.30

Ko gradiček postane velik, je grad

Izvajata: Muzej za arhitekturo in oblikovanje

Primerno za V4+, OŠ

Otroci bodo spoznali zgodovino gradu Fužine, njihove znamenite lastnike, ugotavljali bodo razliko med srednjeveškim in renesančnim gradom, spoznali, kaj je dvorec, ter se nato prelevili v grajsko gospodo in izdelali maketo grajske arhitekture.

11.30–12.30

Oblikovalski navdih

Izvajata: Društvo oblikovalcev Slovenije

Primerno za V, OŠ, SŠ in O

Delavnica *Oblikovalski navdih* je zasnovana kot na videz ležeren sprehod po urbanem okolju. Poteka po središču Ljubljane, kjer se udeleženci sprehajajo od točke do točke, se med seboj pogovarjajo, veliko opazujejo, komentirajo in pojasnjujejo, predvsem pa spoznavajo oblikovanje skozi opazovanje okolja. Oblikovalski navdih lahko dopolnjuje vaš kulturni ali tehniški dan v Ljubljani.

FILM

9.00–9.45, 10.00–10.45, 11.00–11.45, 12.00–12.45, 13.00–13.45

Delavnice ustvarjanja animiranega filma za otroke in mladino, predstavitev projekta

Izvajata: Zavod ZVVIKS

Primerno za OŠ2, 3, SŠ in O

Projekt *Delavnice animiranega filma za otroke in mladino* je kulturno vzgojni projekt iz animiranega filma. Namenjen je učencem osnovnih in srednjih šol, ki želijo razumeti in obvladati osnovne značilnosti filmske govornice, animacije in produkcije animiranih filmov.

Delavnica udeležence vpelje v osnove filmskega izražanja in animacije, praktično pa jih aktivira v celotnem procesu ustvarjanja lastnega animiranega filma: od zasnove in priprave zgodbe do izdelave scenografij in lutk prek animacije in snemanja do postproduksijske obdelave slike in zvoka. Tako udeleženci pod vodstvom mentorja spoznajo celotni proces ustvarjanja animiranega filma. Predstavitev kulturnovzgojnega projekta *Delavnice animiranega filma za otroke in mladino* bo zajemala praktični prikaz ustvarjanja in projekcije fotografij zakulisja ter že posnetih animiranih filmov. Obiskovalci bodo lahko poskusili animirati različne lutke in objekte, si ogledali projekcije filmov, nastalih na delavnicah, ali pridobili informacije o projektu neposredno od mentorja delavnic.

ČEBELARSTVO IN KULTURA: UČIMO SE PRI ČEBELAH, KER PRIDNOST BOGATI

9.00–9.30

Od cveta do cveta čebelica leta

Izvajateljica: uredništvo revij *Ciciban* in *Cicido*, Mladinska knjiga Založba

Primerno za V₃₊, OŠ1

V delavnici bomo ob revijah *Cicido* in *Ciciban* ter knjigah iz zbirke *Čebelica* (Mladinska knjiga Založba) vstopili v bogat svet pravljic in pesmi ter svet naravoslovja. Urednica Maja Žugič bo s pripovedovanjem otroke popeljala od pravljic, pesmi, ugank do spoznavanja čebel. Otroci bodo zapeli pesmi o čebelah, pripovedovali ob ilustracijah iz knjig ter odgovorili na kakšno vprašanje.

10.00–10.30

Od čebele do pečata

Izvajateljica: Dolenjski muzej Novo mesto

Primerno za OŠ2, 3, SŠ in O

S kopijo posebnega pečata v obliki čebele, ki ga je nekoč uporabljal svečar za krašenje sveč, bodo učenci/dijaki zapečatili listino, v kateri se bodo preizkusili v znanju o čebelah. Spoznali bodo čebelji panj v obliki francoskega vojaka, ki ga hrani Dolenjski muzej v Novem mestu, in se lahko fotografirali ob kartonki v njegovi naravni velikosti.

11.00–11.30 in 12.00–12.30

Spoznajte življenje čebel na strehi Cankarjevega doma

Izvajateljica: Franc Petrovčič, Cankarjev dom

Primerno za OŠ, SŠ in O

Skupaj se bomo povzpeli na eno od teras razgibane strehe Cankarjevega doma, kjer že četrto leto brenčijo družine kranjskih čebel. Spoznali bomo življenje čebel v mestnem okolju, pogledali, kakšno je stanje čebelje družine v panju spomladi in izvedeli zanimivosti o poklicu čebelarja.

11.00–11.30

Ogled in predstavitev virtualnega panja

Izvajateljica: Čebelarstva zveza Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Na Čebelarstvu zvezi Slovenije smo razvili nov učni pripomoček, imenovan virtualni panj. Gre za komplet desetih satnikov, na katerih je z obojestranskimi vrhunskimi fotografijami v razmerju 1 : 1 prikazano dejansko spomladansko stanje čebelje družine v panju. Z virtualnim panjem varno opazujemo posnetek realne čebelje družine. Prikazani so trije različni osebki čebelje družine: matica, delavke, troti, nepokrito in pokrito zalego, zaloge medu in zaloge cvetnega prahu, nezgrajene satnice in satje, ki ga čebele še gradijo, mlado, deviško satje ter temnejše, starejše satje. S pomočjo strokovnega osebja bo obiskovalcem predstavljeno čebelarjenje v panju.

12.00–12.30

Medjedek, delavnica

Izvajateljica: Katja Praprotnik, Muzeji radovljiške občine, Čebelarstvo muzej

Primerno za V in OŠ1

Kdo je izmaknil v satnikih med, kar ga je dalo drevje in cvet? Odgovor bomo iskali v pesmici *Medjedek* Anice Černejeve. Spoznali bomo panjske končnice in čemu so služile. Hkrati bomo spregovorili še o tem, kaj je panj in čemu služi čebelnjak. Nova spoznanja bomo združili v pobarvanki v obliki panjske končnice in motivom na temo pesmice.

13.00–13.30

Ogled in predstavitev virtualnega panja

Izvajateljica: Čebelarstva zveza Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Na Čebelarstvu zvezi Slovenije smo razvili nov učni pripomoček, imenovan virtualni panj. Gre za komplet desetih satnikov, na katerih je z obojestranskimi vrhunskimi fotografijami v razmerju 1 : 1 prikazano dejansko spomladansko stanje čebelje družine v panju. Z virtualnim panjem varno opazujemo posnetek prave čebelje družine. Prikazani so trije različni osebki čebelje družine: matica, delavke, troti, nepokrito in pokrito zalego, zaloge medu in zaloge cvetnega prahu, nezgrajene satnice in satje, ki ga čebele še gradijo, mlado, deviško satje ter temnejše, starejše satje. S pomočjo strokovnega osebja bo obiskovalcem predstavljeno čebelarjenje v panju.

14.00–14.30

Poslikajmo panjske končnice, muzejska delavnica

Izvajateljica: Loški muzej Škofja Loka

Primerno za OŠ1, 2 in O

Otroci bodo spoznali pomen gojenja čebel za preživetje človeka. Spoznali bodo tudi panjske končnice: čemu služijo, kako in iz česa so izdelane, da so poslikane in da so jih začeli poslikavati že v 18. stoletju. Da so poslikane panjske končnice izjema v evropski ljudski umetnosti, saj jih poznamo le na ožjem območju Koroške, Štajerske in Kranjske.

Na muzejski delavnici bodo otroci po predlogi pobarvali različne motive panjskih končnic iz zbirke Loškega muzeja. Tako jim bomo omogočili, da oblikujejo pozitiven odnos do dediščine, da bodo znali ceniti trud ustvarjalcev in tudi spretnosti, ki so za to potrebne. Prav tako kot tudi delo in prizadevanje muzealcev pri ohranjanju in predstavljanju dediščine javnosti.

Za učence in učitelje bomo pripravili spremno besedilo na temo poslikanih panjskih končnic ter zloženke s predstavitev muzejskih zbirk in muzejskih pedagoških programov.

15.00–15.30

Ogled in predstavitev virtualnega panja

Izvajateljica: Čebelarstva zveza Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Na Čebelarstvu zvezi Slovenije smo razvili nov učni pripomoček, imenovan virtualni panj. Gre za komplet desetih satnikov, na katerih je z obojestranskimi vrhunskimi fotografijami v razmerju 1 : 1 prikazano dejansko spomladansko stanje čebelje družine v panju. Z virtualnim panjem varno opazujemo posnetek prave čebelje družine. Prikazani so trije različni osebki čebelje družine: matica, delavke, troti, nepokrito in pokrito zalego, zaloge medu in zaloge

cvetnega prahu, nezgrajene satnice in satje, ki ga čebele še gradijo, mlado, deviško satje ter temnejše, starejše satje. S pomočjo strokovnega osebja bo obiskovalcem predstavljeno čebelarjenje v panju.

16.00–16.30

Poslikajmo panjske končnice, muzejska delavnica

Izvajatelj: Loški muzej Škofja Loka

Primerno za OŠ1, 2 in O

Otroci bodo spoznali pomen gojenja čebel za preživetje človeka. Spoznali bodo tudi panjske končnice: čemu služijo, kako in iz česa so izdelane, da so poslikane in da so jih pričeli poslikavati že v 18. st. Da so poslikane panjske končnice izjema v evropski ljudski umetnosti, saj jih poznamo le na ožjem območju Koroške, Štajerske in Kranjske.

V muzejski delavnici bodo otroci po predlogi pobarvali različne motive panjskih končnic iz zbirke Loškega muzeja. Tako jim bomo omogočili, da oblikujejo pozitiven odnos do dediščine, da bodo znali ceniti prizadevanja ustvarjalcev in tudi spretnosti, ki so za to potrebne. Prav tako kot tudi delo in trud muzealcev pri ohranjanju in predstavljanju dediščine javnosti.

Za učence in učitelje bomo pripravili spremno besedilo na temo poslikanih panjskih končnic ter zloženke s predstavitev muzejskih zbirk in muzejskih pedagoških programov.

17.00–17.30

Ogled in predstavitev virtualnega panja

Izvajatelj: Čebelarstva zveza Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Na Čebelarstvu Slovenije smo razvili nov učni pripomoček, imenovan virtualni panj. Gre za komplet desetih satnikov, na katerih je z obojestranskimi vrhunskimi fotografijami v razmerju 1 : 1 prikazano dejansko spomladansko stanje čebelje družine v panju. Z virtualnim panjem varno opazujemo posnetek prave čebelje družine. Prikazani so trije različni osebki čebelje družine: matica, delavke, troti, nepokrito in pokrito zalego, zaloge medu in zaloge cvetnega prahu, nezgrajene satnice in satje, ki ga čebele še gradijo, mlado, deviško satje ter temnejše, starejše satje. S pomočjo strokovnega osebja bo obiskovalcem predstavljeno čebelarjenje v panju.

PRVO PREDDVERJE

MUZEJI IN GALERIJE 1

9.00–9.30

Veščine iz pradavnine

Izvajatelj: Mestni muzej Ljubljana

Primerno za OŠ1

Vas zanima, kako so pred pet tisoč leti živeli na Ljubljanskem barju? Pridružite se koliščarki Jezerni roži, prisluhnite njeni zgodbi, zavijajte rokave in se preizkusite v pradavnih opravilih.

9.45–10.15

Kača ni igrača

Izvajatelj: dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Otroci, mladi in odrasli bodo spoznali muzejskega kačona Čoneta, živi primerek ameriškega rdečega goža, in se sami prepričali, da kače niso sluzaste in hladne. Ob tem bodo izvedeli še nekaj zanimivosti o kačah.

10.30–11.00

Barvo si lahko naredim tudi sam!

Izvajatelj: Nina Popič, Koroška galerija likovnih umetnosti

Primerno za OŠ

Slikar Jože Tisnikar si je sam mešal barve. To bodo poskusili tudi otroci: iz rumenjaka, kisa, vode in pigmenta bodo zmešali jajčno tempero in z njo narisali risbico.

11.30–12.00

Izdelajmo periskop

Izvajatelj: Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Primerno za V in OŠ1, 2

Ob stoletnici prve svetovne vojne se bomo spomnili pomembnega izuma slovenskega vojaka – periskopa. Pridružite se nam in iz papirja izdelaj svoj periskop.

12.15–12.45

Rimljan za en dan

Izvajatelj: Narodni muzej Slovenije

Primerno za V in OŠ1, 2

Na delavnici se bomo na kratko seznanili z rimsko vojsko, se oblekli v rimska oblačila ter potežkali orožje legionarjev. Program bomo zaključili z uganko in rimskim pozdravom.

13.00–13.30

Izdelaj si svoje leseno letalo!

Izvajajo: Notranjski muzej Postojna, Eko muzej Pivških presihajočih jezer in Park vojaške zgodovine Pivka

Primerno za V5+ in OŠ1, 2

Ob stoletnici prve svetovne vojne so vam Notranjski muzej Postojna, Park vojaške zgodovine Pivka in Ekomuzej Pivških presihajočih jezer pripravili skupno delavnico. Pridi in se nauči o miru in vojni na krasu, na koncu pa si izdelaj svoje leseno letalo!

14.00–14.30

PSST! ... glasbeno plesna delavnica

Izvajata: Irena Roškar, Muzej na prostem Rogatec in Matjaž Kitak, Dvorec Strmol

Primerno za OŠ in SŠ

Najprej prisluhnemo ritmu pesmice, melodije in besedila se naučimo v nadaljevanju delavnice. Spoznamo preprosta zvočila in ljudska glasbila ter izvemo, zakaj so glasbila sploh nastala. Izdelamo piščalko iz kanele, zaigramo nanjo ter se ob lastni spremljavi – petju – naučimo še osnovnih korakov ljudskega plesa zibenšrit.

14.45–15.15

Izdelaj si leseno peresnico

Izvajata: Tina Zajc, Muzej Ribnica

Primerno za OŠ1, 2, omejitev: 15 udeležencev

Otroci bodo sestavili leseno peresnico in jo po želji tudi okrasili.

15.30–16.00

Izgnanske pasje svetinjice

Izvajata: Grad Rajhenburg in Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Primerno za OŠ

Kustosinja pripoveduje o drugi svetovni vojni, s poudarkom na slovenskih izgnancih in gradu Rajhenburg. Ustvarjalna delavnica izdelovanja izgnanskih svetinjic (izgnanskih števil) iz tolčenega bakra in nerjaveče pločevine.

MUZEJI IN GALERIJE 2

9.00–9.30

Sumerska delavnica

Izvajata: Tomaž Gorenc, Slovenski šolski muzej

Primerno za V in OŠ

Na delavnici klinopisa se boste lahko preizkusili v pisanju s trstično paličico, iz gline boste oblikovali pisalno podlago – okroglo tablico, v katero boste vtisnili posebej oblikovane znake naše abecede.

9.45–10.15

Zajemalka s Spahe

Izvajata: Pokrajinski muzej Kočevje

Primerno za V5+ in OŠ

Udeleženci iz gline oblikujejo zajemalko s tulastim ročajem, kakršne so bile najdene na arheološkem najdišču Spaha nad Brezovico pri Predgradu.

10.30–11.00

Skrivnost prazgodovinskih situl Novega mesta

Izvajata: Dolenjski muzej Novo mesto

Primerno za OŠ2, 3 in SŠ

Spoznali bomo, kaj je situla, njen pomen nekoč in danes, kakšna je njena življenjska pot in zakaj se Novo mesto imenuje Mesto situl. Izdelali bomo miniaturno situlo iz kovinske folije, ki bo nas, naše vrstnike in morda celo tudi naše zanamce spominjala na to, kaj smo in kaj radi počnemo.

11.30–12.00

Grb Barbare Celjske

Izvajata: Rada Hriberšek, Pokrajinski muzej Celje

Primerno za OŠ1, 2

V letu 2014 bomo v muzeju del dejavnosti posvetili 600-letnici kronanja Barbare Celjske za nemško kraljico. Ker pa je bila Barbara Celjska tudi ogrska in češka kraljica, je imela izredno zanimiv grb.

Grb bo že izdelan na trdem papirju – udeleženci delavnice bodo grb (ob zgodbi o trojni kraljici) pravilno pobarvali.

12.15–12.45

Uporniški klobuki in kmečki upor leta 1573

Izvajata: Alenka Černelič Krošelj, Kulturni dom Krško

Primerno za V4+ in OŠ

Februarja 2013 je minilo 440 let od hrvaško-slovenskega kmečkega upora, ki je bil eden najodmevnejših uporov kmetov na naših tleh. Izdelali bomo uporniški klobuk ter ga okrasili s pušpanom in petelinjim peresom ter zaigrali prizor iz leta 1573.

13.00–13.30

Dinozavri – izumrli velikani

Izvajata: Podzemlje Pece, d.o.o., turistični rudnik in muzej in Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Maribor

Primerno za OŠ1, 2

Z Geoparkom Karavanke bo na Kulturnem bazarju »zabavno, poučno in nič mučno«. Na delavnici *Dinozavri – izumrli velikani* boste izvedeli veliko novega o dinozavrih in si izdelali vse, kar je potrebno za čisto pravo dino zabavo (pogrinjek, vabilo ...).

14.00–14.30

Delavnica vezenja

Izvajata: Maja Hakl, Slovenski šolski muzej

Primerno za OŠ2, 3

Udeleženci na delavnici spoznajo osnove vezenja, kot so se ga učili v šoli nekdanjih dni. Kot osnova služijo zanimivi vzorci, ki jih hrani muzej.

14.45–15.15

Kača ni igrača

Izvajata: dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Otroci, mladi in odrasli bodo spoznali muzejskega kačona Čoneta, živi primerik ameriškega rdečega goža, ter se sami prepričali, da kače niso sluzaste in hladne. Ob tem bodo izvedeli še nekaj zanimivosti o kačah.

15.30–16.00

Igra »Spomin Herman Lisjak«

Izvajata: Muzej novejšje zgodovine Celje

Primerno za OŠ1, 2

V muzejsko zbirko *Otroško življenje* je uvrščenih veliko igrač, knjig, družabnih, didaktičnih in drugih iger, zato bomo skupaj z mladimi ustvarjalci izdelali družabno igro *Spomin Herman Lisjak*. Ustvarjanje bo spremljala in spodbujala maskota Otroškega muzeja – Herman Lisjak.

SLOVENSKI ARHIVI

9.00–9.30, 11.00–11.30 in 15.00–15.30

Kaligrafija

Izvajata: Zdenka Bonin, Pokrajinski arhiv Koper in Nina Gostenčnik, Pokrajinski arhiv Maribor

Primerno za OŠ2, 3, SŠ in O

Na delavnici bodo udeleženci spoznali, kako so nekoč pisali s peresi, ter različne oblike pisav. Sami bodo lahko napisali svoje ime.

SLOVENSKE SPLOŠNE KNJIŽNICE

10.00–10.30, 10.45–11.15, 11.30–12.00

Zakaj je knjižničar boljši od Googla?, stripovska delavnica

Izvajata: Ivan Mitrevski

Primerno za OŠ2, 3 in SŠ, omejitev: 15 udeležencev
Ivan Mitrevski je ilustrator, stripar in oblikovalec mlajše generacije. Po izobrazbi je sicer družboslovec, vendar že od otroštva navdušen risar. Njegov slog je stripovski in humoren. Na blogu tedensko objavlja strip v šestih sličicah z naslovom *Mala Nadja*, ki humoristično prikazuje otroške in družinske trenutke. V delavnici z naslovom *Zakaj je knjižničar boljši od Googla?* bo Ivan skupaj z mladimi ustvarjal strip o knjižnicah, knjižničarjih in iskal odgovore, ki jih Google ne more dati.

9.00–18.00

E-knjiga namesto papirate, predstavitev bralnikov, e-knjig

Izvajajo: Slovenske splošne knjižnice

Primerno za vse obiskovalce

Splošne knjižnice ponujajo elektronske knjige, ki si jih lahko izposodite s svojimi prenosnimi napravami (e-bralnik, pametni telefoni, tablicami in računalniki). Knjižničarji bodo pokazali, kako uporabljati bralnik in kako si izposoditi e-knjigo.

9.00–18.00

Radi smo v knjižnici, je rekel Primož Peterka, DVD predstavitev knjižnic

Izvajata: Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS (Združenje bibliotekarskih društev Slovenije)

Primerno za vse obiskovalce

Fotografije knjižnic in dogajanja v njih ter posnetki znanih Slovencev, ki pripovedujejo, kaj si mislijo o knjižnicah, so zgodba o tem, da so knjižnice naš vsakdanjik in tako del našega življenja v kateremkoli obdobju. Tako kot nekdo, ki ti je blizu, pa niti ne veš, da ga imaš, dokler ga ni več. Ampak knjižnica ne more izginiti, ona je vedno in za vedno.

9.00–18.00

Igroteka

Izvajajo: Maja Logar, Tanja Vreš, Aleš Žigart, Mariborska knjižnica

Primerno za vse obiskovalce

Igroteka je izposojevalnica igrac. S svojo dejavnostjo je v pomoč otrokom, njihovim staršem, skrbnikom ... Otroci si lahko izposodijo dobre igrače, pri izbiri igrač pa so jim v pomoč knjižničarke, ki jih spoznajo z igračo, jo predstavijo in skušajo skupaj s starši ali skrbniki najti otroku igračo, ki mu bo v veselje. V Igroteki si igrače lahko izposojajo tudi učitelji, vzgojitelji in študentje, da bi jim bile v pomoč pri

njihovem pedagoškem delu. Z otroki in z odraslimi se bodo z družabnimi igrami družile knjižničarke.

BRALNA KULTURA

10.00–10.30, 11.00–11.30

Predstavitve Slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza: Rimljani na naših tleh

Izvajata: Kristina Picco, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Primerno za OŠ2, 3

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Glavna cilja kviza sta spoznavanje kulturne dediščine in spodbujanje sodobnih pismenosti, spodbujanje branja. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. V šolskem letu 2013/14 se v luči praznovanja *Emone 2000* posvečamo obdobju rimskega cesarstva na naših tleh. V okviru predstavitve bomo razdelili promocijsko gradivo in prikazali reševanje kviza prek spletne strani (www.megakviz.si).

12.00–12.30

Pilova stripovska delavnica

Izvajata: Matej de Cecco

Primerno za OŠ

Matej de Cecco je ilustrator in stripar, avtor številnih ilustracij v knjigah za otroke in stalni sodelavec revije *Pil*, kjer je tudi avtor stripa z glavnim junakom kužkom Šnofijem. Vsako leto je tudi v žiriji natečaja *Nariši Pilov strip*, mladi bralci pa ga poznajo tudi iz knjige *Blazno resno o šoli*, ki je bila leta 2011 izbrana v projektu *Rastem s knjigo*, katerega nosilec je Javna agencija za knjigo RS (JAK).

Na dobro obiskanih delavnicah ustvarja stripe skupaj z osnovnošolci.

DRUGO PREDDVERJE

KULTURNA DEDIŠČINA

9.15–10.00 in 10.00–10.45

Izdelovanja punčk iz cunj, etnološka delavnica

Izvajata: Triglavski narodni park

Primerno za V5+, OŠ, SŠ in O, omejitev: 15 udeležencev

Nekoč so si otroci igrače izdelali sami. Na delavnici bomo predstavili, kako so si izdelali punčko iz cunj. Udeleženci bodo izdelek lahko odnesli domov.

11.00–11.35, 12.00–12.35, 13.00–13.35

Dediščina gre v šolo, delavnica občutenja dediščine

Izvajata: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Primerno za V4+, OŠ1, OŠ2, omejitev: 15 udeležencev

Razvijali bomo ustvarjalnost, spodbujali radovednost, krepili zavest, vdihovali življenje in poglobljali znanje o kulturni dediščini med obiskovalci. Tematska delavnica bo zanimiva in kreativna, saj si boste izdelali uporaben izdelek, ki vas bo spomnil na čas v družbi z dediščino. Doživetje bomo dopolnili s sestavljanjkami in pobarvankami ter spoznavali pisano paleto ljudi z različnimi poklici, ki skrbijo za našo dediščino.

14.15–14.45 in 15.00–15.30

Česanja volne in izdelava gozdnih škratov, etnološka delavnica

Izjava: Triglavski narodni park

Primerno V₃₊, OŠ, SŠ in O, omejitev: 15 udeležencev

Predstavili bomo, kako iz surove ovčje volne dobimo volnene niti. Del postopka, pridobivanje preje s česanjem, bodo udeleženci lahko preizkusili. Iz preje bomo izdelali škrate iz skrivnostnih gozdov Triglavskega narodnega parka.

9.00–9.30, 10.00–10.30, 11.00–11.30, 12.00–12.30, 14.00–14.30, 15.00–15.30, 16.00–16.30 in 17.00–17.30

Ogled stare tiskarne

Izjava: Stara tiskarna tipoRenesansa

Primerno za V, OŠ, SŠ in O, omejitev: 15 udeležencev

Ta dan bo na ogled premična stara tiskarna tipoRenesansa, kjer boste otipali odtis svinčene črke in vas bo obdajal vonj po tiskarskih barvah. Mojster Tipo vam bo pokazal, kako izbrati vrsto in velikost črk ter kako svinčene črke poiskati v predalniku. V stari tiskarni pa bo z lesenimi in svinčenimi črkami mojster oblikoval primeren zapis in ga odtisnil na stari tiskarski stiskalnici.

9.00–18.00, ves dan na razstavnem prostoru

Sto let v dobro dediščine v Sloveniji, ogled razstave

Izjava: Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Primerno za vse obiskovalce

Leta 2013 smo praznovali stoletnico organiziranega varstva nepremične ter z njo povezane premične in žive kulturne dediščine v Sloveniji. Pred stotimi leti je namreč svojo službo deželnega konservatorja za Kranjsko nastopil dr. France Stele, seveda takrat v okviru dunajske cesarsko-kraljeve Centralne komisije za varstvo spomenikov. Območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije so se slavju poklonile tudi z razstavami, ki obsegajo pregled konservatorske dejavnosti v celotnem območju Slovenije v zadnjem stoletju. Predstavljeno je delovanje konservatorske stroke ob različnih in reprezentančnih primerih obnovljenih spomenikov: od arheoloških, etnoloških (kmečke hiše, mlini ...), meščanske arhitekture, gradov, dvorcev, tehniške in zgodovinske dediščine do pomembnejših restavratskih posegov (obnova oltarjev, poslikav, fasad ...). Na ogled bo nekaj izbranih plakatov.

Kulturna dediščina, v podhodu Maximarketa

9.00–9.30, 10.00–10.30, 11.00–11.30, 12.00–12.30, 14.00–14.30, 15.00–15.30, 16.00–16.30 in 17.00–17.30

Grajska tiskarna z Blejskega gradu, delavnica

Izjava: Zavod za kulturo Bled

Primerno za V₃₊, OŠ, SŠ in O, omejitev: 15 udeležencev

V grajski tiskarni stoji rekonstrukcija Gutenbergove lesene tiskarske stiskalnice, s katero tiskar demonstrira tiskanje na ročno izdelan papir z zgodovinskimi klišeji in svinčenimi črkami. Če si zaželite spominskega odtisa, boste nekaj minut pravi grajski mojstri in po trdem delu boste znali ceniti črno umetnost.

Na razstavnem prostoru Kulturne dediščine bodo tudi v popoldanskem času potekale delavnice za individualne obiskovalce.

GLEDALIŠČA IN LUTKOVNA GLEDALIŠČA

10.00–10.30

Martin Krpan v fondih Galerije Božidar Jakac Kostanjevica na Krki

Izjava: Helena Rožman, Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki

Primerno za: OŠ₂, 3

Levstikova zgodba o Martinu Krpanu je od leta 1917, ko je prvič izšla z ilustracijami Hinka Smrekarja, doživela številne izdaje in predstavljala izziv mnogim umetnikom. Galerija Božidar Jakac v svojih fondih hrani upodobitve kar dveh slikarjev in sicer akvarele Toneta Kralja, ki so z izborom vključeni v njegovo stalno razstavo in pa monotipije Borisa Kobeta.

Na predstavitvi bomo predstavili izbrane motive skozi izraz dveh umetnikov in v nadaljevanju nakazali ustvarjalna izhodišča za mlade, ki organizirano prihajajo na obiske v umetnostni muzej.

11.00–11.45

ŠILA – Šolska impro liga

Izjava: ŠILA – Šolska impro liga

Primerno za: SŠ in O

Na odru se bodo predstavili dijaki, ki obiskujejo krožek ŠILE – Šolske impro lige. S pomočjo moderatorja – povezovalca, ki bo pobiral predloge občinstva, bodo odigrali serijo ŠILA disciplin – kratkih, popolnoma improviziranih, skečev.

ŠILA – Šolska impro liga, tekmovanje srednješolskih skupin v gledaliških improvizacijah, je projekt, ki spodbuja kulturno rekreacijo mladih. Od leta 1997 do leta 2013 smo ga izvajali v KUD-u France Prešeren, z letošnjim letom pa smo ga začeli izvajati v okviru Društva za mladinsko kulturo in izobraževanje *Kdo? Kje? Kaj?*, prireditve pa izvajamo v glavnem v Centru kulture Španski borci. V okviru projekta mlade seznanjamo z osnovami odrske umetnosti – pripravimo številne delavnice in izobraževanja z domačimi in tujimi mentorji, obenem pa možnost, da pridobljeno znanje in veščine pokažejo tudi z nastopom na gledališkem odru. Ob tem spodbujamo njihove ustvarjalnost, družbeno angažiranost in socialno odgovorno delovanje. Na delavnicah se poleg učenja improvizacijskih veščin učijo tudi socialnih – solidarnostidodrugih, pomembnost enakovrednosti med posamezniki, spodbujanje k nenasilju in sprejemanju drugačnosti ter preprečevanje diskriminacije. Tako krepijo samozavest in sposobnost javnega nastopanja, sodelovanja in timskega dela, razvijajo kreativno mišljenje in še mnogo več. Cilj ŠILE je ponuditi mladini sproščeno in zanimivo dejavnost, s katero bodo ustvarjalno preživljali prosti čas.

14.30–15.00

Anton Tomaž Linhart: Županova Micka, bralna uprizoritev

Izjava: Mestno gledališče ljubljansko: režiserka Ira Ratej, lektor Martin Vrtačnik, oblikovalec svetlobe Boštjan Kos; Peršone: Tulpenheim: Boris Ostan, Šternfeldovka: Viktorija Bencik/Bernarda Oman, Monkof: Milan Štefe, Jaka: Lotos Vincenc Šparovec, Micka: Iva Kranjc/Ana Dolinar Horvat, Anže: Gregor Gruden, Glažek: Uroš Smolej. Didaskalije bere Martin Vrtačnik

Primerno za SŠ in O

Z Županovo Micko smo Slovenci vstopili na svetovni zemljevid dramatike. Gre seveda za predelavo nemške komedije

Die Feldmühle (Podeželski mlin) Josefa Richterja v okviru razsvetljenskega projekta Slovenski teater gori postaviti in vzgojiti avtohtoni sloj izobražencev. Razsvetljenska komedija, ki nadaljuje protestantsko namero o samozavedanju in izobraževanju slovenskega naroda, ima v sebi vse prvine razsvetljenstva in tudi eksplozivni naboj francoske revolucije, ki je uzakonila razsvetljensko državo, v kateri smo pred zakonom vsi enaki in kjer družbena pogodba temelji na solidarnosti. Zdaj ko živimo divji kapitalistični neoliberalizem, v katerem je dovoljeno vse, se je morebiti dobro spomniti teh vrednot.

V MGL že od leta 2013 vsak mesec uprizorimo po eno bralno izvedbo dramskih del iz domače in svetovne zakladnice. Naše občinstvo so šolarji ter tudi slepi in slabovidni. Izkazalo se je, da bralne uprizoritve tudi šolarji in dijaki spremljajo bolj zbrano kot odrske postavitve.

PROGRAM ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA:

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, ZUPANČIČEVA 1, 1000 LJUBLJANA

17.00–18.30

Gisbert Näther: Picko in Packo, balet za otroke, ogled predstave in operne hiše z zaodrjem

Primerno za: V4+ in OŠ1, 2

Koreografija in režija: Torsten Händler; glasba: Gisbert Näther; prevod: Svetlana Makarovič; priredba besedila za baletno uprizoritev in asistenca odrske uprizoritve: Tatjana Ažman; izvedba glasbe: Mladinski simfonični orkester; kostumografija: Hannelore Wedemeyer; scenografija: Gerd Neubert; izvedba: Baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

Predstava je odlična priložnost za vse otroke, ki želijo simpatično in slikovito spoznati baletno umetnost, duhovita, razposajena koreografija in razgibana glasba pa jim bosta približali tudi del svetovne otroške literarne zakladnice. Predstava že več let zapored navdušuje mlado občinstvo, njihove starše in vzgojitelje.

Otroška baletna predstava *Picko in Packo* je plesna pripoved o dveh nabritih fantih, ki nas skozi svoje vragolije, poredne potegavščine in norčije popeljeta v hudomušen svet otroštva in odraščanja. Slovenskim otrokom sta *Picko in Packo* znana že od leta 1980, ko je literarno zgodbo Wilhelma Buscha z izvirnim naslovom *Max und Moritz* iz davnega leta 1865 v slovenski jezik odlično prevedla Svetlana Makarovič.

Foto: Arhiv SNG Opere in baleta Ljubljana

EMONA 2000 – PRAZNOVANJE 2000-LETNICE NASTANKA EMONE, ANTIČNE PREDHODNICE SODOBNE LJUBLJANE

Zbirališče: Zgodnjekrščansko središče (za OŠ Majde Vrhovnik, Erjavčeva cesta 18)

15.30–16.15

Potep po Emoni: Obisk Zgodnjekrščanskega središča

Primerno za: OŠ, SŠ in O

Izvajajo: Muzej in galerije mesta Ljubljane

Ste vedeli, da se tik za Cankarjevim domom nahaja emonski arheološki park? Skriti kotiček obiskovalcem pripoveduje tisočero zgodb o svojih starodavnih prebivalcih. Nekdanja stanovanjska hiša, katere ruševine so na parku še danes dobro vidne, je bila v 4. in 5. stoletju središče kristjanov.

Na območju ene zazidalne parcele med pravokotno prepletenimi cestami Emone so bili urejeni prostori krstilnice in krščanske bazilike, prve na tem območju. Arheološka dediščina in situ že več let navdušuje obiskovalce vseh starosti, vse od predšolskih skupin naprej. Vabimo vas, da si ogledate arheološki park in spoznate vsebine, ki jih slednji ponuja.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE, VILHARJEVA 11, LJUBLJANA

Zgornja dvorana

10.00–11.30

Charles Dickens – Blažka Müller Pograjc: Oliver Twist

Primerno za OŠ 2, 3 in SŠ

Avtor romana: Charles Dickens; prevod: Oton Župančič; avtorica priredbe: Blažka Müller Pograjc; režija: Matjaž Pograjc; igrajo: Katarina Stegnar, Neda R. Bric, Željko Hrs, Marinka Štern, Uroš Maček, Olga Grad, Ivan Godnič, Damjana Černe, Blaž Šef, Uroš Kaurin, Maruša G. Oblak, Boris Kos, Ivan Peternelj, Janja Majzelj, Matej Recer, Robert Prebil

Dickens je priljubljeni roman o Oliverju Twistu napisal pred več kot sto sedemdesetimi leti, pa je še vedno iskrov, hudomušen in žalosten, kot da bi nastal včeraj. Je eno izmed prvih del v angleški književnosti, v katerem je glavni junak otrok. Nežni Oliver, zapuščen sirota, se znajde v krutem svetu, kjer nanj prežijo številne nevarnosti, vendar pa mu nesrečne okoliščine ne morejo do živoga.

Foto: SonataPHOTOGRAPHICA

PLESNI TEATER LJUBLJANA, PRIJATELJEVA 2 A, 1000 LJUBLJANA

17.00–17.50

Juri Muri v Afriki pleše, plesno-glasbeno-gledališka predstava

Primerno V3+ in OŠ1, 2

Avtorstvo in režija: Ivana Djilas po zgodbi Toneta Pavčka; izvajalci in soustvarjalci: Jose, Maša Kagao Knez, Blaž Celarec, Vito Weis; kostumografija in scenografija: Jelena Proković; produkcija: Plesni Teater Ljubljana v sodelovanju z LGL

Kdor je še ne pozna zgodbe o Juriju Muriju, fantu, ki je s hruške pal, je premajhen in jo bo kmalu spoznal. Juri Muri se noče kopati in pobegne v Afriko, v kateri spozna da človek »... lahko najde gostoljubno in odprto ljudstvo, ki ga sprejme in ga podučí, kaj je v življenju prav in kaj narobe, kaj je zabloda in kaj predsodek, in nenazadnje, kako pomembno je biti čistoče vzor, ne le telesne, tudi tiste notranje, ki tke pristne prijateljske vezi,« pravi Saša Pavček o pripovedi svojega očeta. Mi pa bomo zgodbo povedali z bobni, ki vabijo, zebami, ki plešejo, žirafo, ki se pozibava, slonom, ki poje, krokodilom, ki pleše step in publiko, s katero bomo resno razpravljali o barvah in razlikah na tem svetu.

Foto: Miha Sagadin

MINI TEATER, KRIŽEVNIŠKA 1, 1000 LJUBLJANA

11.00–11.45

Hans Christian Andersen: Palčica

Primerno za: V3+, OŠ1, 2

Avtorja koncepta: Darij Kreuh in Tadej Fius; režiser in igralec: Robert Waltl; likovna podoba: Ana Košir; glasba: Špela Avsenak; dramaturg: Ivica Buljan

Prva virtualna lutkovna predstava na svetu, ki v eni najlepših in najbolj rahločutnih Andersenovih pravljic s kombinacijo računalniške animacije in lutk že leta navdušuje vedno nove generacije otrok. Povezanost med igralcem, otrokom, platnom in tehnologijo vas bo osupnila.

Foto: Arhiv Mini teatra

.....

Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.

●
Vabljeni!
Več informacij na www.kulturnibazar.si.